

Република Србија
Министарство заштите животне средине
Сектор за управљање животном средином
Одељење за процене утицаја
Ул. Омладинских бригада 1
11070 Нови Београд

ЗАХТЕВ за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину пројекта експлоатације кварцне сировине на површинском копу „Рапатна“ на к.п.бр. 1693/6, 1693/2, 1693/1, 1692, 1665/5, 1665/4, 1665/1, 1693/5, 1694, 4891/1, 1372/1, 1396, 1397, 1372/9, 1371/2, 1401, 1402, 1403, 1408, 1371/1, 1371/4, 1347, 1409, 1412, 1331, територији КО Ломница, на подручју СО Деспотовац

НОСИЛАЦ ПРОЈЕКТА

КОВИЛОВАЧА Д.О.О. ДЕСПОТОВАЦ

Саве Ковачевића 14

35213 Деспотовац

март 2021. године

НОСИЛАЦ ПРОЈЕКТА

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗА ВАЂЕЊЕ КАМЕНА, ПРОИЗВОДЊУ И ПРОМЕТ КОВИЛОВАЧА ДОО, ДЕСПОТОВАЦ

Статус: Активно привредно друштво

Матични број: 07126875

Правна форма: Друштво са ограниченом одговорношћу

Седиште: Саве Ковачевића 14, 35213 Деспотовац

Датум оснивања: 31.12.2001

ПИБ: 101360794

Шифра и назив претежне делатности: 0811 - Експлоатација грађевинског и украсног камена, кречњака, гипса, креде

Директор: Малиша Радивојевић, ЈМБГ: 0706963723725

ИЗРАДА ЗАХТЕВА: „ОМ company“ д.о.о. Београд

Душана Вукасовића 74

Нови Београд

Контакт лице: Љиља Теодоровић тел. 063/7018285

УЧЕСНИЦИ У ИЗРАДИ: Љиља Теодоровић, дипл.инж.хем.

Александар Гајић, дипл.инж.руд.

Миливоје Кирић, дипл.инж.геол.

Мр. Зоран Теодоровић, дипл.инж.руд.

САДРЖАЈ

1. УВОД
2. ОПИС ШИРЕ И УЖЕ ЛОКАЦИЈЕ
3. ОПИС КАРАКТЕРИСТИКА ПРОЈЕКТА
4. ПРИКАЗ ГЛАВНИХ АЛТЕРНАТИВА КОЈЕ СУ РАЗМАТРАНЕ
5. ОПИС ЧИНИЛАЦА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ КОЈИ МОГУ БИТИ ИЗЛОЖЕНИ УТИЦАЈУ
6. ОПИС МОГУЋИХ ЗНАЧАЈНИХ ШТЕТНИХ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ
7. ОПИС МЕРА ПРЕДВИЂЕНИХ У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА, СМАЊЕЊА И ОТКЛАЊАЊА ЗНАЧАЈНИХ ШТЕТНИХ УТИЦАЈА
8. РЕЗИМЕ
9. ПРИЛОГ 1 – Упитник
10. Документациони прилози

1. УВОД

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗА ВАЂЕЊЕ КАМЕНА, ПРОИЗВОДЊУ И ПРОМЕТ КОВИЛОВАЧА ДОО, ДЕСПОТОВАЦ, покренуо је поступке и мере у циљу прибављања **Одобрења за експлоатацију** кварцне сировине са лежишта „Рapatна“ код Деспотовца. С тим у вези, у претходном периоду предузеће извело детаљна геолошка истраживања кварцне сировине и прибавило:

- Потврду о рудним резервама издату од стране Министарства рударства и енергетике, број 310-02-01472/2019-02 од 13.10.2020 године;
- Информацију о локацији о усаглашености експлоатације кварцне сировине са планом, Општине Деспотовца, општинске управе одељења за имовинско-правне, стабмбено-комуналне послове, урбанизам, грађевинарство и заштиту животне средине број 350-6/2021-08 од 12.2.2021 године,
- Решење Завода за заштиту природе Србије под 03 број 020-3084/3 од 5.1.2021 године којим се у ставу један констатује да у простору експлоатационог поља нема заштићеног подручја и не налази се у обухвату еколошке мреже Србије;
- Решење Завода за заштиту споменика културе Крагујевац број 1793-02/1 од 4.1.2021 године, којим се дозвољава експлоатација кварцне сировине на локалитету Рapatна, поштујући члан 109 Закона о културним добрима (број 71/94);
- Решење о водним условима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичке дирекције за воде број 325-05-01461/2020-07 од 17.2.2020 године
- Драфт „Студије изводљивости експлоатације кварне сировине на површинском копу „Рapatна“ код Деспотовца“ урађен од стране предузећа доо „ОМ сотрапу“ из Београда,

Овим Захтевом Вам се обраћамо за доношење одлуке о потреби процене утицаја на животну средину за предметни локалитет будуће експлоатације кварцне сировине на локалитету „Рapatна“ код Деспотовца.

2. ОПИС ШИРЕ И УЖЕ ЛОКАЦИЈЕ

Опис шире локације

Лежиште кварцне сировине „Рапатна“ налази се у атару села Ломница, општина Деспотовац. На истоку је село Липовица, а Пањевац и Буковац на југо-истоку, односно југо-југоистоку. На југо-западу је село Милива, Грабовица на западу, а на северо-западу Златово.

Ова област је покривена једним делом, листопадном шумом (буква, цер и храст), а остало су ливаде и обрадиве површине са малим приносима.

Саобраћајне везе са лежиштем су преко села Ломница и Буковца, макадамским путем. Од Буковца до Деспотоваца води асфалтни пут. Деспотовац је са аутопутем Београд-Ниш везан код Ђуприје (22 km), преко Медвеђе до Јагодине (око 25 km) и преко Медвеђе и Свилајнца (око 30 km). Кроз Деспотовац пролази железничка пруга која се код Марковца везује са магистралном пругом Београд-Ниш.

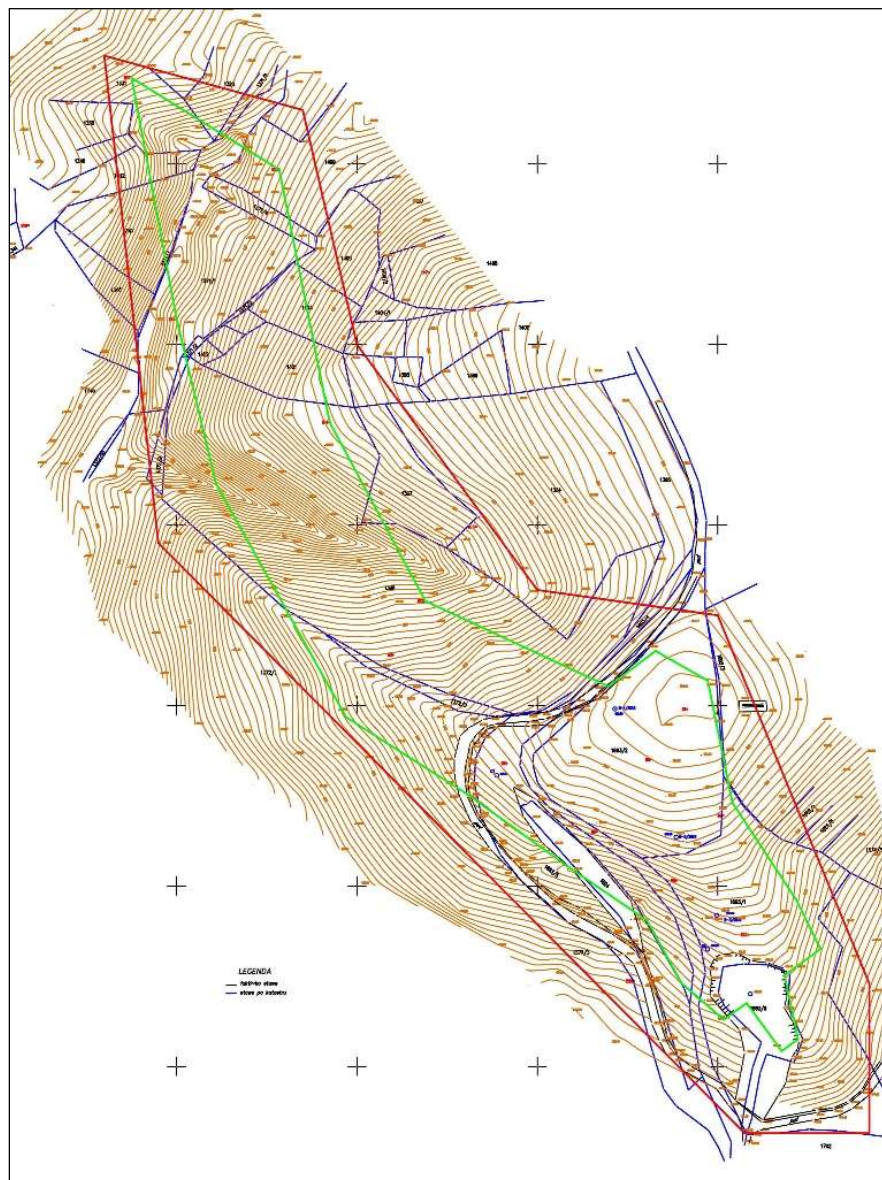
Слика 1. Положај и комуникациона повезаност лежишта „Рапатна“

Микро локација

Лежиште кварцне сировине у лежишту „Рапатна“ је потврђено Решењем Министарства рударства и енергетике бр. 310-02-01472/2019-02 од 13.10.2020. На лежишту „Рапатна“ се први пут предлаже експлоатационо поље. Експлоатационо поље треба да обезбеди несметане услове за искоришћење билансних резерви у лежишту кварцне сировине „Рапатна“. Површина захваћена ЕП лежишта Рапатна је 9,4 хектара. ЕП има координате темена датих у наредној табели а облик и величина су дати на наредној слици.

Табела 1. Координате темених тачака предложеног експлоатационог поља

Тачка	Y	X
1	7 538 760	4 891 060
2	7 538 870	4 891 030
3	7 538 900	4 890 900
4	7 539 000	4 890 900
5	7 539 100	4 890 750
6	7 539 184	4 890 546
7	7 539 184	4 890 463
8	7 539 115	4 890 463
9	7 538 790	4 890 790

Слика 2. Границе ЕП лежишта кварцне сировине „Рапатна“ (црвена линија)

3. ОПИС КАРАКТЕРИСТИКА ПРОЈЕКТА

Резерве кварцне сировине на лежишту „Рапатна“

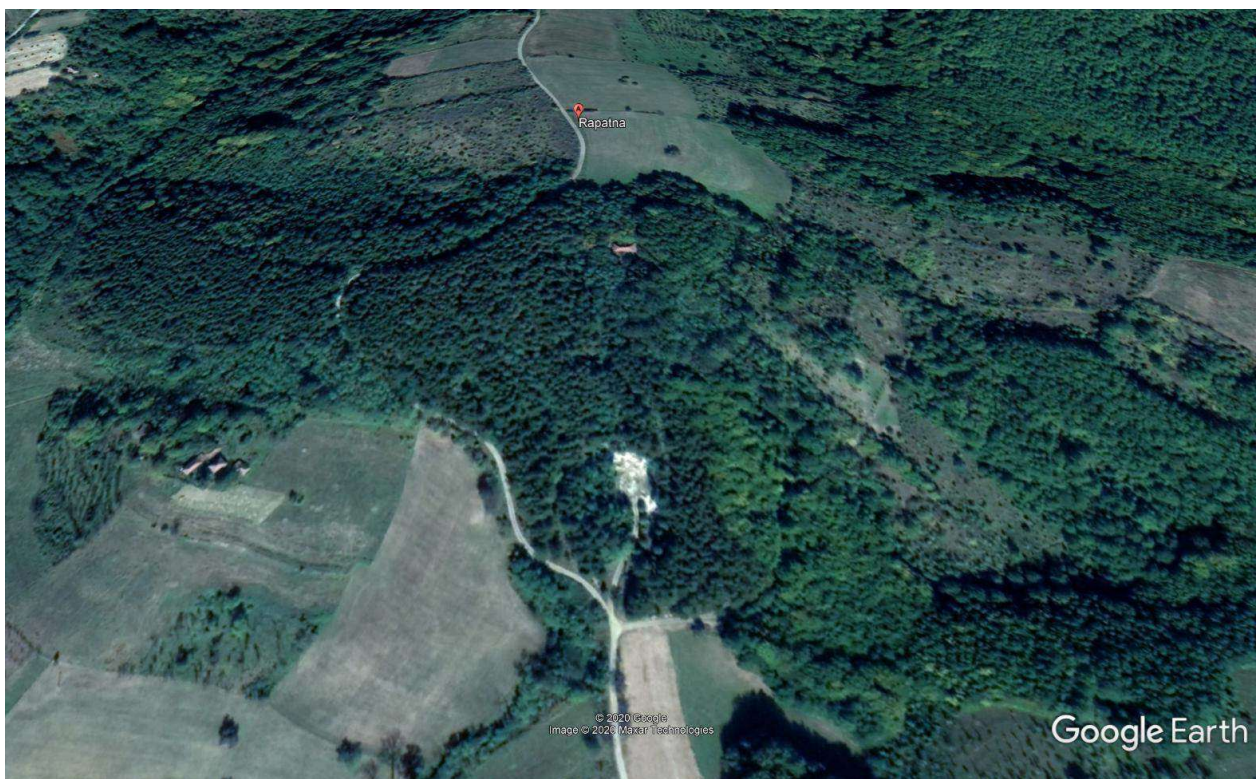
Елаборатом о ресурсима и резервама кварцне сировине у лежишту „Рапатна“ код Деспотовца (ОМ компани, 2020), утврђено је да лежиште “Рапатна” има следеће резерве:

- Резерве "В" категорије од 223.385 m³ (588.843 t)
- Резерве "C₁" категорије од 771.477 m³ (2.033.613 t)
- Резерве "В + C₁" категорије од 994.862 m³ (2.622.456 t),

које се могу употребити за стакарску, ливачку, грађевинску и индустрију fine керамике.

Опис постојећег стања

Експлоатација кварцне сировине, није никад систематски вршена. Постоје трагови местимичног откопавања на југо-источном делу лежишта, где је локално становништво узимало сировину за сопствене потребе (види наредну слику)

Слика 3. Сателитски снимак ЈИ дела лежишта „Рапатна“, октобар 2018 (Google Earth Pro)

Технички опис експлоатације кварцне сировине на лежишту „Рапатна“

Концепција експлоатације кварцне сировине обухвата хватање рудних резерви површинском дисконтинуалном експлоатацијом. Планирани рударски радови имају неколико фаза рада:

- Припрема терена, сеча шуме откопавање, транспорт и одлагање откритке;
- Одвајање из масива кварцног песка булдозерским риповањем у подетажама. Дубина реза при риповању износи 0,5 метра. Подетаже се формирају до висине радне етаже од 5 м;
- Утовар кварцне сировине утоварном лопатом у транспортно средство-камион;

Све технолошке фазе експлоатације које су предвиђене концепцијским решењем, укључују мере безбедности и заштите радне и животне средине, сагласно прописима које познаје у првом реду Закон о рударству и геолошким истраживањима, али и остали прописи који важе у Републици Србији.

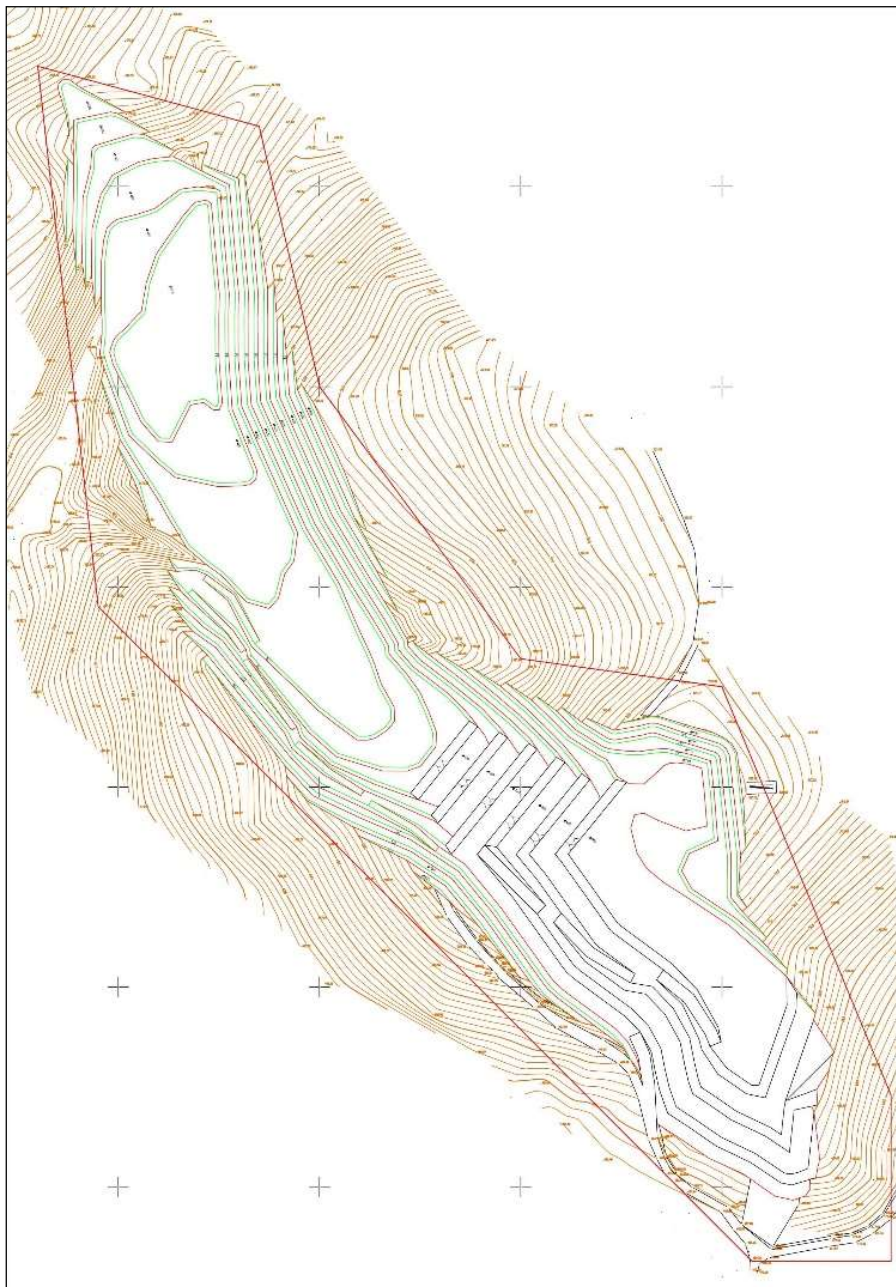
Концепцијским решењем експлоатације на лежишту “Рапатна” обухваћени су:

- Припрема терена, сеча шуме откопавање, транспорт и одлагање откривке,
- Одвајање из масива кварцне сировине булдозерским риповањем,
- Утовар кварцног песка кварцне сировине у транспортно средство-камион.

Усвојена је вертикална расподела од 5 м за висину радне етаже, из технолошких разлога - ради боље контроле квалитета сировине. Рударски радови на површинском копу “Рапатна” имају за циљ захватање билансних резерви кварцне сировине обрађених Елаборатом и које износе **2.622.456 t** односно **994.862 чм^3** .

Процена захваћених кубатура за усвојену вертикалну расподелу и завршно стање рударских радова, износи:

- **Кварцна сировина:** **974.597 чм^3 , односно, 2.569.038 t**
- **Јаловина:** **157.323 чм^3**
- **Коефицијент откривке:** **0,06**

Слика 4. Идејно решење завршне контуре ПК „Рапатна“ са унутрашњим одлагалиштем

На површинском копу „Рапатна“ ће бити примењене савремене методе површинске експлоатације. Кварцна сировина је запреминске тежине од $2,636 \text{ т/м}^3$ и лако се одваја из масива, што дозвољава примену откопних метода без претходне припреме, односно, бушења и минирања, односно, примениће се риповање, као основна откопна метода.

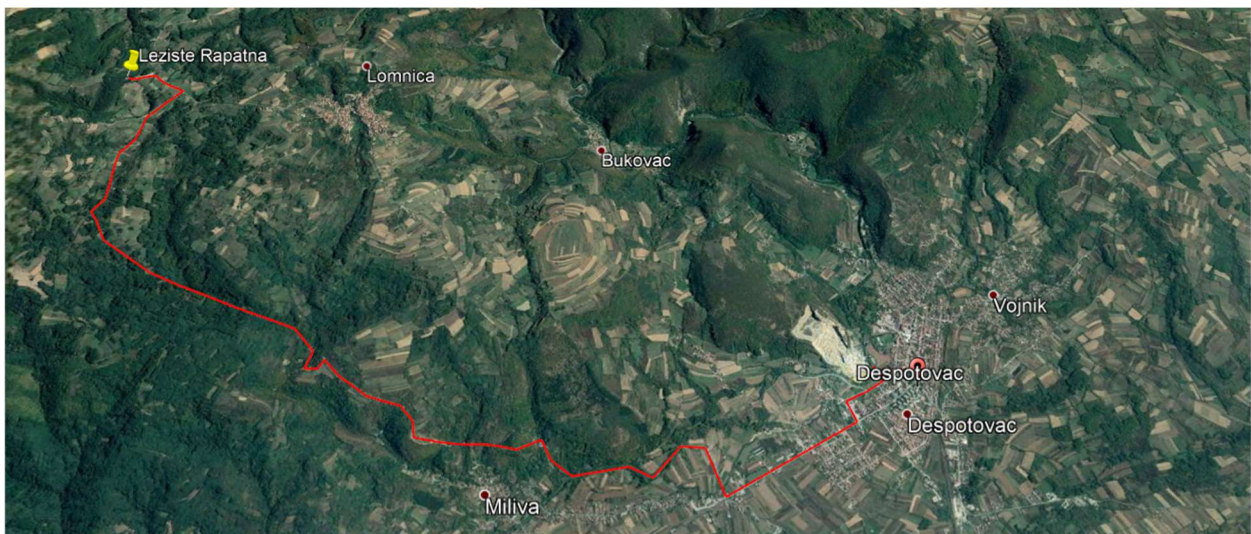
Риповање ће се вршити булдозером са једним рипером у пролазу са 0,5 м висине рипованог материјала у виду подетаже, која ће чинити откопну етажу висине 5 метара. Утовар рипованог материјала у камионе се врши утоварачем на нивоу стајања. Исто важи и за јаловинске партије.

Слика 5. Правилна позиција булдозера у процесу риповања

Након утовара равног материјала у камионе, сировина се камионима транспортује на место за одлагање, а то ће бити депо у кругу постојећих погона Ковиловача д.о.о. у Деспотовцу.

Транспорт кварцне сировине ће се одвијати **посебним путем који не пролази кроз насељена места**. Посебан пут између лежишта „Рапатна“ и производног погона ПК „Кковиливача“ је дужине 9 км. На наредној слици се види локација пута који повезује лежиште и локацију будуће прераде.

Слика 6. Транспорт кварцне сировине до погона за прераду у Деспотовцу

Годишњи капацитет и радни век рудника

Идејним решењем је предвиђено комплетно искоришћење резерви кварцне сировине, осим предвиђених губитака, који су са намером утврђени – ради избегавања повећаног прираста откривке у североисточном делу лежишта.

Од укупних билансних резерви (2.622.456 t) одузимају се предвиђени губици (53.419 t) и експлоатационе резерве износе 2.569.038 t. Сагласно томе, степен искоришћења лежишта „Рапатна“ износи 98%.

Сагласно обрачунатим укупним кубатурама у завршној контури површинског копа и експлоатационим резервама кварцне сировине, добијају се вредности кубатура јаловог материјала. У завршној контури копа кубатуре јаловине износе: 157.323 чм^3 .

Предвиђени просечни годишњи капацитет на експлоатацији кварцне сировине на површинском копу „Рапатна“ износи **100.000 t**. С обзиром на експлоатационе резерве од 2.569.038 t, радни век рудника износи **25,7 година**. Укупне количине јаловине, у износу од 157.323 чм^3 , треба да се откопају просечним годишњим капацитетом од 5.500 $\text{чм}^3/\text{г}$.

Технички опис одводњавања на ПК „Рапатна“

Одводњавање на површинском копу „Рапатна“ није неопходно обзиром да су сливне површине које гравитирају ка контури ПК „Рапатна“ занемарљиве јер се само лежиште налази на врху брежуљка.

Снабдевање енергијом и водом

С обзиром да сва ангажована механизација на површинском копу као енергент троше дизел гориво, снабдевање ће се вршити и цистерном за гориво од стране специјализованог предузећа за допрему и истакање горива.

За осветљење радилишта (копа) није потребно довођење електричне енергије обзиром да ће се експлоатација одвијати за време обданице у једној радној смени. Снабдевање површинског копа питком водом ће се обезбедити водом у пластичној амбалажи. Технолошки процес експлоатације не захтева посебно довођење индустријске воде на самом површинском копу „Рапатна“.

Третман отпадних вода

Санитарно-фекалне отпадне воде се налазе на самом површинском копу. Комплетна логистика за предметно лежиште обезбедиће се из индустријског круга „Ковиловаче“.

Збрињавања отпада на површинском копу “

Постављањем различитих контејнера и разврставањем отпада на правилан начин се управља отпадом и то: Постављањем контејнера за сабирање комуналног отпада, Постављањем контејнера за сабирање осталог чврстог отпада.

Технички опис рекултивације на ПК „Рапатна“

Рекултивација површинског копа „Рапатна“ законска је обавеза и извршиће се по престанку радова на експлоатацији а према посебном Техничком пројекту рекултивације. Метода рекултивације јесте метода потпуног обнављања земљишта и вегетације до карактеристика, одговарајућих са становишта заштите животне средине, тј. што приближнијих карактеристикама окружења површинског копа. Рекултивација површина ПК „Рапатна“ након завршене експлоатације извршиће се методама техничке и биолошке рекултивације.

Техничка рекултивација обухватиће планирање површина, евентуално премештање маса, ублажавање косина, уређење путева. С обзиром да није установљено постојање подземних вода, не планирају се водена огледала и садржаји у вези са тим.

Трошкови техничке рекултивације се реализују на операцијама булдозерског планирања, откопавања и усецања на следећим површинама:

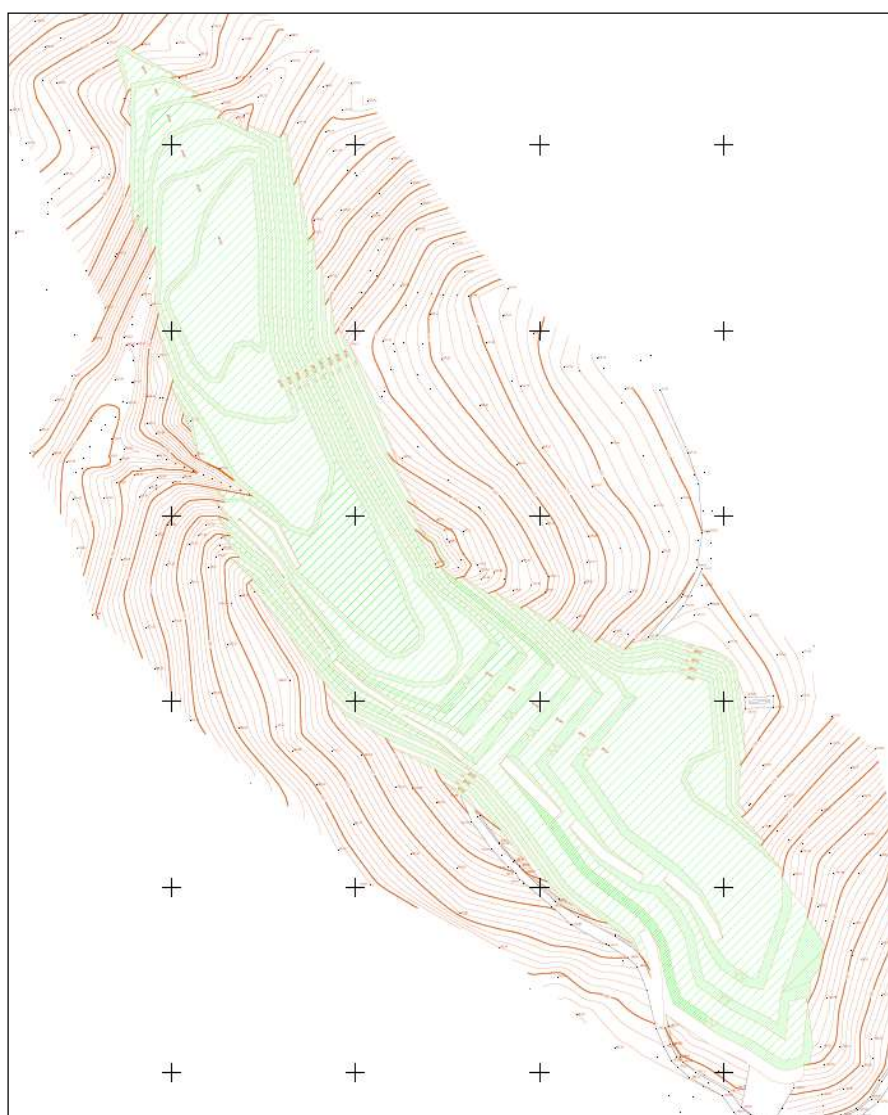
- Хоризонталне површине берми етажа и подетажа одлагалишта
- Засецање етажа и подетажа одлагалишта
- Хоризонталне површине берми етажа и подетажа у масиву
- Косе површине одлагалишта
- Хоризонталне површине - завршне површи одлагалишта
- Прилазне рампе и стазе у одложеном материјалу
- Прелазне рампе и стазе у масиву

Поменути захтеви су обезбеђени самим завршетком радова на експлоатацији. Део јаловинског материјала ће се користити за насипање и равнање на етажама – бермама а део насути и поравнати по хоризонталним површинама етажних равни и дну површинског копа.

Поред обликовања етажа унутрашњег одлагалишта, (равнање и насипање), потребно је етажне берме покрити јаловинским материјалом.

Табела 2. Прелиминарни предрачун техничке рекултивације

Врста и опис радова	Количина (rm ³)	Капацитет булдозера (rm ³ /h)	Цена рада (дин/h)	Укупни часови рада (h)	Укупно (дин)
Равнање површина и доношење јаловине	150.000	400	4.000	375	1.500.000

Слика 7. Идејно решење рекултивације деградираних површина ПК „Рапатна“

Биолошка рекултивација обухватиће пошумљавање и затрављивање етажних равни и косина. Пошумљавање и затрављивање деградираних површина вршиће се биљним врстама одређеним правилима:

- *пошумљавање* (садницама дрвенстих и жбунастих биљака и пузавица) обухватиће 70% површина предвиђених за биолошку рекултивацију, густином 1500 садница по хектару на етажним равнима и 2.000 садница по хектару на косинама етажа;
- *затрављивање* (семеном травне смеше) обухватиће све површине предвиђене за биолошку рекултивацију семеном у количини од 50 kg/ha.

Приликом избора биљних врста (дрвенстих, жбунастих и травних) потребно је водити рачуна да се у максимално могућој мери одаберу врсте које припадају групи аутохтоних врста овог подручја.

Пошумљавању и затрављивању површина претходиће наношење орг. и минералног ђубрива.

Укупна, рударским радовима, деградирана површина се процењује на 6,3 хектара.

Табела 3. Идејно решење рекултивације деградираних површина ПК „Рапатна“

Дужина етажа (m)	Јединична површина ублажене косине етаже (m)	Површина косина етаже (m ²)	Површина етажних равни (m ²)
4.730	6	28.380	34.620

Табела 4. Прелиминарни предрачун биолошке рекултивације

Врста радова	Цена (дин)
Пошумљавање етажних равни (3,5ha x 1.500садница/ha x 120din)	630.000
Пошумљавање косина (2,83ha x 2.000садница/ha x 120din)	680.000
Затрављивање (50 kg x 6,3 ha)	450.000
Мере и неге заштите	180.000
Укупно (+5%)	2.000.000

Табела 5. Рекапитулација прелиминарних трошкова техничке и биолошке рекултивације

Врста радова	Цена (дин)
Техничка рекултивација површинског копа	1.500.000
Биолошка рекултивација површинског копа	2.000.000
Укупно	3.500.000

4. ПРИКАЗ ГЛАВНИХ АЛТЕРНАТИВА КОЈЕ СУ РАЗМАТРАНЕ

Локација лежишта и површинског копа „Рапатна“ **нема алтернативу**. Локација је унапред одређена просторним положајем самог лежишта која се не може мењати. Сам развој рударских радова, хоризонтална и вертикална расподела, годишњи капацитети експлоатације и прераде, структура технологије експлоатације, облик и геометрија завршне фигуре површинског копа и осталих рударских објеката, рудничка инфраструктура, избор рударске опреме, могу се мењати односно прилагођавати одређеним ограничењима, као што су заштићене зоне по било ком основу, служебност над земљиштем, геомеханичка стабилност рударских објеката, заштита животне и радне средине, противпожарна заштита итд...

Алтернативни технолошки поступак

Основни технолошки поступак је дисконтинуални вид експлоатације, **без употребе експлозива и средстава за иницирање**. Сам поступак **нема алтернативну технологију**. На површинском копу „Рапатна“ планирани годишњи капацитет је 100.000 тона кварцне сировине што је довољан капацитет за двадесет и пет година експлоатације. Пројектована технологија и руднички капацитети као и планирана рударска опрема **неће утицати на угрожавање животне средине**, али је битно придржавања мера заштите животне средине.

5. ОПИС ЧИНИЛАЦА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ КОЈИ МОГУ БИТИ ИЗЛОЖЕНИ УТИЦАЈУ

5.1 Климатске карактеристике

Рељеф овог подручја је благо заталасан и представља област делимично развијеног карста – мерокарста. Коте врхова не прелазе 650 m надморске висине. Од већих висова идући од севера ка југу, истичу се Златовска главчина (к.632), Вуковац (к.468), Градиште (к.506), Главица (к.582), Остриковица (к.581), Велико брдо (к.564), Чукара (к.504), Рапатна (к.463), Јелење брдо (к.486), Радулово брдо (к.488), Курато брдо (к.557), на крајњем југу Лац (к.407) и врхови са kotaма од 300 до 370 m. Ови висови представљају обронке Бељанице.

Најзаступљеније стене овог подручја су различити варијетети карбонатних стена. Према томе, ова област морфолошки, има карактеристике непотпуно развијеног карста (мерокарст), где је површинске воде акумулирају у нижим подручјима образјући мале токове. Појаве понирања су ређе, а јављају се мање акумулације у виду бара и језера. Лежиште кварцног пешчара изграђује масиве Рапатне (к.530,35), Мале Рапатне (к.463) и брда на северозападу са котом 534. У свим деловима лежишта, пешчар је интензивно испуцао, тако да површинске воде брзо понире не задржавајући се.

Природа стене и геоморфолошке карактеристике терена, омогућавају природно дренарање кварцног пешчара, што значи да током експлоатације лежишта не би требало очекивати веће потешкоће везане за хидрогеолошке параметре (појаве подземних вода, периодично плавање, итд.).

ТЕМПЕРАТУРА ВАЗДУХА

Годишња температура ваздуха у Општина Деспотовац, је 11,4 С, док је на планинским гребенима температура нижа за око 3-5 С..

месец	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
С°	- 0.7	0.8	5.7	11.6	16.5	20.1	2.1	21.4	17.4	11.9	6.6	2.0

ПАДАВИНЕ

Количина падавина је у овом крају мала. У котлинама је 698мм, а на планинском залеђу и до 850мм. Највише талоба пада у децембру (78мм), а најмање у септембру (34мм).

месец	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
мм	50	46	48	55	75	99	57	52	49	39	52	54

ВЕТРОВИ

С обзиром на учесталост, могу се издвојити два основна правца кретања ваздушне масе: северозападни и југоисточни. Ови правци су истовремено и најзначајнији за климат овог подручја, при чему југоисточни преовлађује у хладнијем делу године, познат као ветар кошава, док је северозападни карактеристичан за топлији део године.

правац	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW
Јачина м/с	7	6	7	8	6	7	8	9

При димензионисању објеката за прихватање и евакуацију атмосферских вода применити карактеристике рачунских киша датих у водним **условима Министарства надлежног за водопривреду број 325-05-01461/2020-07 од 17.2.2021** године датих у наредној табели:

Табела број 6 Интезит кише у функцији трајања I (lit/sek/ha)

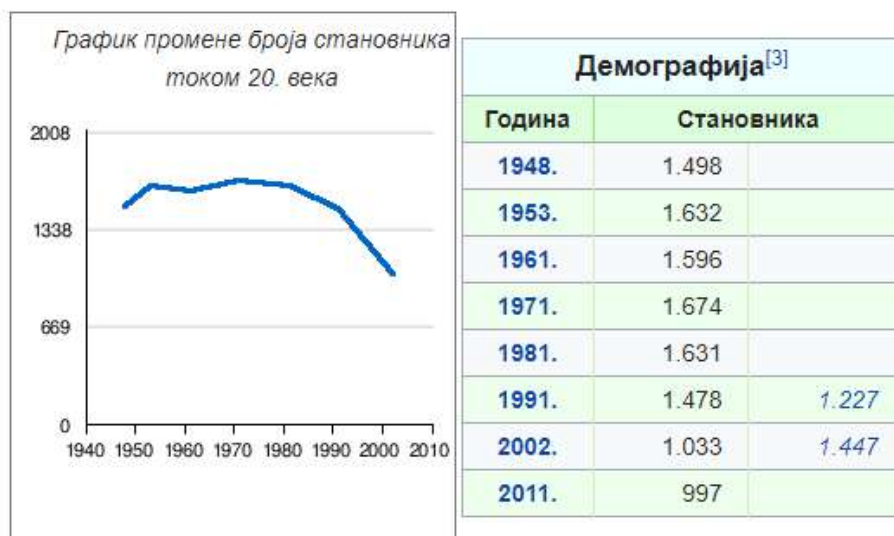
Трајање (мин)	P=1%	P=2%	P=5%	P=10%	P=50%
10	503	448	378	327	203
20	317	282	238	205	128
30	236	209	177	153	95,6
60	138	123	104	89,7	55,8

5.2 Становништво

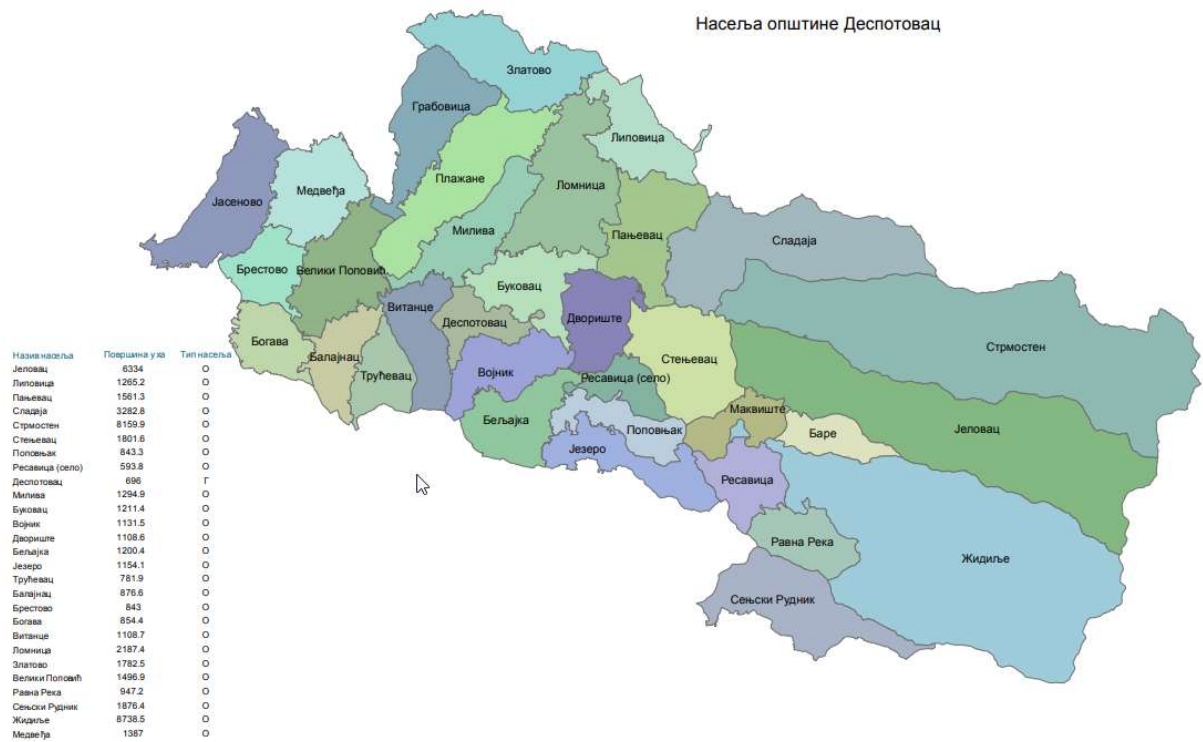
Општина Деспотовац се налази у Поморавском округу Према попису становништва из 2011. године, општина има 23.191 становника. На територији општине се налази Манастир Манасија. Река Ресава протиче кроз овај крај па се и читав овај крај зове Ресава. Горњи ток Ресаве је живописан са кањонима и клисурама, а од села Двориште тече наредна 24 километра ка ушћу у Велику Мораву мирнијим током кроз плодну равницу.

Насеље Ломница (најближе насеље лежишту Рапатна) је насеље у Србији у Општини Деспотовац у поморавском округу. Према резултатима пописа становништва из 2011. године, у Ломници живи 997 становника. Процентуално 99% становништва су срби. Просечна старост становништва износи 42,6 година (41,7 код мушкараца и 43,5 код жена). У насељу има 298 домаћинстава, а просечан број чланова по домаћинству је 3,47.

На наредно слици је дато кретање броја становника од 1948 до 2011 године.

Слика бој 8 Демографски подаци о насељу Ломница

Слика бој 9 Насеља општине Деспотовац

5.3 Земљиште.

Природни услови Деспотоваца су повољни за пољопривреду, која је одмах иза индустрије по учешћу у стварању дохотка општине са 22,9% у 2004. години. Пољопривредне активности обухватају уситњено сточарство (говеда, овце, свиње и живина у узгоју и тову по домаћинствима лоцираним у сеоским насељима), пчеларство, ратарство, повртарство и воћарство.

Општина Деспотовац се простире на 623 км², од тога 55% чини пољопривредно земљиште, тачније 34.457 ха. Од тога је, обрадиво пољопривредно земљиште 25.757 ха или 41% укупне територије општине. У саставу обрадивих пољопривредних површина доминатне су оранице и баште са 17.233 ха или 67% обрадивог земљишта, потом следе ливаде са 6.361 ха или 24,7%, воћњаци са 1.760 ха или 6,8% и виногради са 403 ха или 1,6%.

Вишевековна традиција, климатски и едафски услови су простор општине Деспотовац генерално посматрано, поделили на: равничарски део крај река - где се становништво бави ратарском и повртарском производњом, воћарство и у мањој мери виноградарством и брдовити део где доминира сточарство. У деловима катастарских општина: Медвеђа, Јасеново, Грабовица, В. Поповић, Плажане, Милива и Витанце, у долини реке Ресаве је комасационо подручје, на површини од око 2.000ха. Граница комасационог подручја дефинисана је Одлуком о спровођењу комасације (Општински сл.гласник бр.19/91). Накнадно усвојеном Одлуком о изменама и допунама Одлуке о спровођењу комасације бр. 461-59/93-01, дефинисане су границе две фазе спровођења комасације: прва фаза чија је реализација започета по објављивању Одлуке, и друга фаза, која ће да се реализује тек кад се стекну потребни услови, односно када се добије сагласност учесника комасације. Прва фаза уређивања земљишта путем комасације је завршена, а за другу није постигнута потребна сагласност. На територији општине постоји дуга традиција узгоја стоке, а на бази расположивих статистичких података уочава се знатно смањење сточног фонда, као и престанак организованог откупа и даљег пласмана.

На територији катастарске општине Ломница обрадивог земљишта је трећег ранга (60-70%)

5.4 Заштићена природна добра

На подручју Просторног плана општине Деспотовац налазе следећа заштићена и евидентирана природна добра:

а) Споменици природе:

- "Радешева пећина" и пећина "Велике Атуле - Витанова кристална пећина" - обе на К.О. Стрмостен.
- "Ресавска пећина" - К.О. Јеловац.
- "Вртаче" - К.О. Јеловац
- Водопад "Лисине" - К.О. Стрмостен
- "Велико врело" - К.О. Стрмостен, "Мијајлова јама" - К.О. Сењски рудник.
- "Бушан камен" - К.О. Стрмостен

б) Строги природни резервати:

- "Винатовача" - К.О. Стрмостен.
- "Клисура реке Ресаве" - К.О. Стрмостен.
- "Клисура реке Суваје" - К.О. Јеловац.

в) Предео нарочите природне лепоте "Ресава"

- налази се у сливу река Ресаве, Суваје, Чемернице, Јаловог потока и Бељаничке реке - К.О. Стрмостен, укупне површине око 10000ха.

5.5 Споменици културе:

НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА ОД ИЗУЗЕТНОГ ЗНАЧАЈА

1. Манастир Манасија код Деспотоваца

НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА ОД ВЕЛИКОГ ЗНАЧАЈА

1. Александров поткоп у Сењском Руднику

НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА

Споменици културе

1. Црква рођења Богородице - "Бела црква", Бељјака, Деспотовац
2. Зграда народне библиотеке "Ресавска школа", Деспотовац
3. Стара воденица, Деспотовац

Знаменита места

1. "Мијајлова јама" у близини Пасуљанских ливада, Сењски Рудник, Деспотовац

Археолошка налазишта

1. Археолошко налазишта "Идимум" у атару села Медвеђа

ДОБРА КОЈА УЖИВАЈУ ПРЕТХОДНУ ЗАШТИТУ

Просторне културно-историјске целине

1. "Сењски рудник", Деспотовац

Валоризовани објекти градитељског наслеђа и археолошки локалитети

Сакрални објекти:

1. Црква св. Петра и Павла у Витанцу
2. Црква св. Петра и Павла у Великом Поповићу
3. Црква Вазнесења Господњег у Медвеђи
4. Црква Рођења Пресвете Богородице у Миљиви
5. Црква св. Николаја у Дворишту
6. Црква св. Врачева у Стењевцу
7. Црква св. Петра и Павла у Стрмостену
8. Црква св. Прокопија у Сењском руднику
9. Црква св. Барбаре у Равној Реци

5.6 Ваздух

На територији општине Деспотовац, не врши се континуално праћење квалитета ваздуха. Могући загађивачи ваздуха су: рудник мрког угља у Сењском Руднику и Водни и сепарација у Ресавици; каменолом "Ковиловача"; топлане; фарма бројлера и свиња у Великом Поповићу; фарма јунади у Витанцу; (извор Просторни план Општине Деспотовац)

5.7 Хидрографске карактеристике

Основу хидрографске мреже општине Деспотовац чини река Ресава са својим притокама. Ресава је десна притока Велике Мораве, у коју се улива код Свилајнца. Површина слива Ресаве је 718 км², од чега општини Деспотовац припада око 570 км². Слив има неправилан облик, у виду врло издуженог полигона који је дијагонално развијен у односу на долину Велике Мораве. Општи правац пружања слива је ЈИ-СЗ. На северу се граничи са сливом Млаве, на истоку и југоистоку са сливом Тимока, а са осталих страна са сливовима непосредних притока Велике Мораве.

Дужина главног тока Ресаве је око 84 км, од чега на територији општине Деспотовац око 64 км. Дужина водотокова на територији општине износи око 680 км.

Подручје општине Деспотовац има доста развијену хидрографску мрежу и доста велико богатство вода изражено у водотоковима, изворима и врелима, мада знатан део планинског подручја припада красу. Просечна специфична издашност слива креће се од 5 до 11 л/сек/км². Средњи годишњи протицај Ресаве у профиле водомерне станице Манасија је 4,35 м³/с.

Веће притоке Ресаве су: Ресавица, Грабовичка река, Плажанска река, Пањевачка река, Дубовница, Дубица, Винатовачка река и Клочаница.

Изворишни краци Ресаве су Бобовачка и Злотска река. Бобовачка река извире испод Велике Тресте, на надморској висини од 1.170 мнм. Злотска река извире испод Велике Боте на надморској висини од око 1.000 мнм. Оне се спајају на коти 663 мнм и чине Ресаву. Ушће Ресаве у Велику Мораву је на коти 95 мнм. Укупан пад реке од око 1.000 м је скоро у целини концентрисан у њеном горњем току, од изворишта до Деспотовачке котлине. Овако велики пад је условио да је Ресава своју долину усекла врло дубоко у планински венац подручја.

У свом горњем току Ресава има одлике бистре и брзе планинске реке. Њеним коритом целе године протиче знатна количина воде, која притиче из многобројних извора и јаким крашких врела. Највећи проток има у пролеће услед топљења снега и пролетњих киша. Други максимални водостај наступа у јесен услед дугих јесењих киша. У току лета наступају повремено краткотрајни бујични водостаји услед јаким пљускова и провала облака. У време максималних водостаја Ресава носи еродовани материјал који углавном долази од притока које теку преко шкриљасте подлоге, док су водотоци који теку преко крашког терена углавном бистри, јер се напајају из крашких извора а површинског спирања материјала скоро и нема.

За горњи део слива Ресаве карактеристичне су клисурасто-кањонске долине, дубине и преко 400 м. Корита су засута стеновитим блоковима и дробиним.

Уласком у Деспотовачку котлину Ресава поприма карактер равничарске реке, са малим падом и великим бројем меандара. [ирина корита је од 10 до 50 м. Корито је усечено у алувијалне слојеве и до дубине од 4 м, са готово вертикалним обалама.

У хидрографској мрежи Ресаве заступљене су и понорнице. Сама Ресава у свом горњем току представља понорницу, јер део њене воде понире у Глобском кањону, да би се после 3 до 4 км поново јавио на површини у виду јаким крашких врела. За време ниских водостаја Ресава у Глобском кањону потпуно пресушује, јер сва количина воде понире.

Друга понорница је Клочаница. Мада је у горњем делу тока богата водом, њеним доњим током-кањоном Суваје вода протиче површински само повремено, док највећим делом протиче

подземним током. Том водом се хране извори у доњем делу кањона Склопа. Понорнице су и Некудово, Јеловачки поток, Господарево врело и Речке.

Извори и врела су у горњем делу слива Ресаве веома бројни. Најбогатији извори јављају се у клисурама и кањонима. Посебно су интересантна два јака крашка врела - Велико и Мало врело, која избијају на северном ободу котлине Лисине. Велико врело избија из дугачког сипара, а Мало врело из пећине. Оба тока су веома интересантна, а нарочито Великог врела, које се карактерише каскадама и водопадом високим око 20 м.

Издашност Великог врела се креће од 120 до 10.000 л/с, а Малог врела од 238 до 5.000 л/с. Врело код Глопског крша има просечну издашност око 150 л/с. Водопади, брзаци и букови су чести и карактеристични за све водотокове у овом подручју, укључујући и Ресаву у њеном горњем току. На самој Ресави највећи водопад је Зеленик. Испод водопада дубоко језеро бистре воде, по чему је и водопад добио име.

Мали делови територије општине припадају сливовома Млаве, Црнице и Раванице.

На територији општине Деспотовац јављају се извори минералних и термалних вода. Извориште Деспотовачке бање потиче из разбијене издани формиране у јурским кречњацима. Термална вода долази из дубине преко 1000 м. Главни извор има температуру 26⁰ Ц а издашност око 2 л/с. Вода је хидрокарбонатно-калцијумско-магнезијумског типа. Поред бање регистровани су и минерални извори у селима Милива (издашност 0,01 л/с, минерализација 0,671 гр/л) и Медвеђа (издашност 0,01 л/с, минерализација 0,531 гр/л). Испитана је минерална вода у атару села @идиља. Неиспитаних минералних вода има још у Стрмостену, Јеловцу, Пањевцу, Ломници, Липовици, @идиљу, Буковцу, Кованици, Дубници и Грабовици.

Међусобни односи наведених чинилаца

Узимајући у обзир све напред наведено може се констатовати:

- Експлоатација кварцне сировине на локацији „Рапатна“ није у супротности са просторни планом Општине Деспотовац, што се види и у приложеној инфограми о локацији;
- Због обима планираних радова, током експлоатације на ПК „Рапатна“ услед рада рударске опреме неће долазити до загађена ваздуха услед рада дизел опреме на непосредном локалитету .
- Радови неће ничим **утицати на климатске прилике**
- На простору будућег ЕП нема **грађевинских објеката**
- На експлоатационо пољу **нема регистрованих заштићених природних добара, као ни ретких, угрожених и заштићених представника флоре и фауне, нити њихових станишта.**
- У ближој околини локације пројекта **нема заштићених културних добара.**
- Транспорт равне сировине до погона за прераду ће се одвијати посебним путем који **непролази кроз насељена места.**

6. ОПИС МОГУЋИХ ЗНАЧАЈНИХ ШТЕТНИХ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Експлоатација на површинском копу „Рапатна“ реализоваће се у складу са планском документацијом, условима и сагласностима надлежних органа.

Обим утицаја

Једна од битних одлика простора на локацији предметног пројекта чини карактеристика насељености и људске популације. Обзиром да је локација експлоатационг поља ван насељеног места, може се констатовати да рударски радови имају директан утицај само на микролокацији. **Транспорт минералне сировине ће се одвијати посебном саобраћаницом ван насељених места.**

Природа прекограничног утицаја

Узимајући у обзир локацију, као и обим пројектованих радова може се констатовати да експлоатација **неће имати утицај на прекогранично загађење.**

Величина и сложеност утицаја

За оцену процене величине и сложености утицаја у току експлоатације предметног пројекта, сагледавајући технологију предметног пројекта, обим радова и карактеристике утицаја, неопходно је нагласити да ће по окончању експлоатације простор бити рекултивисан. Пројектом рекултивације планирано да се по окончању протор уклопи у околни простор.

Ваздух: На основу претходних чињеница може се закључити да нема утицаја предметног пројекта на загађење ваздуха.

Вода и земљиште: На квалитет земљишта, подземних и површинских вода негативно могу утицати отпадне воде и неадекватно одлагање чврстог отпада. Равни платои на радним етажама израђиваће се са нагибом како би се омогућило гравитационо отицање површинских вода које директно падну на површински коп. Према реченом може се прогнозировать **низак утицај на ове категорије.**

Екосистем. На микролокацији се експлоатацијом опекарске глине уништава земљиште. Анализом и концепцијским решењем просторног уређења површинског копа “Рапатна”, обухваћена је површина од **6,3 хектара**. Ово представља и укупну површину на којој ће се спроводити мере техничке и биолошке рекултивације.

Техничком рекултивацијом, односно нивелационим радовима обухваћена је површина од **6 300 м²**. Ово представља и укупну површину на којој ће се спроводити мере техничке и биолошке рекултивације. Техничком рекултивацијом, односно нивелационим радовима обухваћена је површина од **34 620 м² равних површина и 28 380 м² под косинама.**

Простор на ком је планирана експлоатација кварцне сировине на површинском копу „Рапатна“ **не налази се нити обухвата** делове заштићених природних добара или добара за које је покренут поступак заштите, као ни еколошку и емералд мрежу.

Извођење рударских радова, нема утицаја на метеоролошке параметре и климатске карактеристике ширег региона. Када је реч о сложености утицаја, може се тврдити да припадају категорији простих утицаја.

Вероватноћа утицаја

Вероватноћа негативних утицаја на чиниоце животне средине може се минимизирати доследним инсистирањем да се реализација придржава услова и сагласности надлежних органа како у избору опреме, извођења радова, тако и одржавања уређаја и опреме у току реализације пројекта.

7. ОПИС МЕРА ПРЕДВИЂЕНИХ У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА, СМАЊЕЊА И ОТКЛАЊАЊА ЗНАЧАЈНИХ ШТЕТНИХ УТИЦАЈА

Мере у циљу спречавања, смањења или отклањања сваког значајнијег штетног утицаја предметног пројекта на животну средину могу се системати

- Мере које су предвиђене законом и другим прописима
- Мере предвиђене пројектном документацијом,
- Мере током рада површинског копа
- Мере по престанку пројекта.

Мере које су предвиђене законом и другим прописима

Регулативне мере предвиђене су законима и другим прописима, нормативима, стандардима и одговарајућом регулативом којима се ова проблематика дефинише. По свом глобалном карактеру укупна проблематика третирана је у оквиру Закона о заштити животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 72/09, 43/11-одлука УС, 14/16 и 76/18), Закона о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 135/04 и 36/09), Закона о заштити ваздуха („Сл. гласник РС”, бр. 36/09 и 10/13), Закона о водама („Сл. гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16), Закона о заштити природе („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 – испр. и 14/16), Закона о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 36/09 и 88/10) и др. Специфична проблематика обухваћена је посебном регулативом и то су: – Закон о рударству и геолошким истраживањима („Сл. гласник РС”, бр. 101/15); – Правилник о техничким захтевима за површинску експлоатацију лежишта минералних сировина („Сл. гласник РС”, бр. 96/2010).

Мере предвиђене пројектном документацијом

Сагласно Закону о рударству и геолошким истраживањима („Сл. гласник РС”, бр. 101/15) као и Правилником о садржини рударских пројеката (Сл. Гласник РС 27/97), дефинисана је обим и садржина рударских пројеката, који чине основ за прибављање релативних аката почев од одобрења за експлоатацију, одобрења за извођење рударских радова, као и прибављање употребне дозволе за појединачне стационарне и динамичке рударске објекте..

Правилником о техничким захтевима за површинску експлоатацију лежишта минералних сировина („Сл. гласник РС”, бр. 96/2010) дати су јасно техничко-технолошки нормативни параметри који се примењују и у фази пројектовања, **а посебно током извођења рударских радова.**

Пројектна документација из области рударства, се израђује у свему према важећим прописима и нормативима за ову врсту пројеката **као и сагласно условима и сагласностима надлежних органа:** Општинског или Републичког органа надлежног за послове урбанизма, Завод за заштиту природе, Завод за заштиту споменика културе, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичке дирекције за воде, Противпожарне полиције као и Министарства надлежног за послове заштите животне средине.

Мере током рада површинског копа

Носиоц пројекта – инвеститор је дужан да током рада површинског копа у свему се придржава **свих позитивних прописа у Републици Србији.** Посебан акценат се односи на мере прописане Законом о безбедности и здрављу на раду, Закона о заштити животне средине као и ресорног Закона о рударству и геолошким истраживањима као и свим осталим прописима. За област заштите животне и радне средине издвајамо следеће

— Мере заштите земљишта и стабилности терена

При експлоатацији опекарске глине, геометрија површинског копа, привремених и сталних депонија, треба да се реализује сагласно пројектним решењима. Обавеза инвеститора је да се врши верификација стабилности свих рударских објекта **и то два пута годишње.** Уколико дође до евентуалних клизишта, неопходно је предузимати мере санације.

— Мере заштите од буке и вибрације:

Главни циљ анализе буке на површинском копу „Рапатна“ је избор одговарајућих поступака (мера) у циљу ублажавања негативних утицаја буке од рударске механизације. Техничке мере заштите обухватају све поступке који су неопходни за довођење негативних утицаја у дозвољене границе као и поступке за минимизирање утицаја.

У циљу мониторинга над процесом, Обавеза извођача радова је **да се врше периодична мерења буке** и вибрације у циљу контроле ових параметара сагласно прописаним граничним вредностима.

— **Мере заштите вода**

Током рада површинског копа „Рапатна“ неопходно је спроводити све мере дате у водним условима које су инкопориране у техничка решења. Сами услови на лежишту „Рапатна“ су омогућили техничка решења без додатних објеката заштите од површинских и подземних вода. На самом копу за потребе пијаће воде инвеститор је у обавези да доставља пијаћу воду у адекватној амбалажи. Инвеститор је предвидео да замена уља и мазива **се не обавља** на самом површинском копу него у седишту предузећа, које се налази на 8 километара од експлоатационог поља.

— **Рударски отпад**

Рударски радови на површинском копу „Рапатна“ предвиђају формирање унутрашњег одлагалишта. Откривку чини хумус који ће се по окончању експлоатације користити у поступцима рекултивације.

— **Комунални чврсти отпад**

На површинском копу неће бити значајног комуналног отпада.

— **Опасан отпад:**

Под опасним отпадом на површинском копу се сматра отпадно уље из мотора, мењача и редуктора машина и уређаја, као и амбалажа у којој се уља испоручују од добављача. Опасним отпадом се сматрају још и отпадне гуме и акумулатори. **Инвеститор је предвидео да све сервисе и радове на рударској опреми изводи у оквиру свог пословног простора** који се налази на 8 километара од експлоатационог поља.

— **Мере заштите природног добра и непокретних културних добара:**

Предметно подручје се **не налази унутар заштићеног подручја** за које је спроведен или покренут поступак заштите, не налази се у просторном обухвату еколошке мреже нити у простору евидентираних природних добара.

Носилац пројекта је дужан да ако током рударских радова наиђе на неидентификован објекат, заустави радове и о томе обавести Завод за заштиту споменика културе. Такође је дужан да обезбеди средства за истраживање, заштиту, чување, публикавање и презентацију истог.

— **Мере по престанку експлоатације**

Површински коп „Рапатна“ ће се затворити сагласно Главном рударском рударском пројекту а посебно у делу који се тиче техничког пројекта рекултивације.

8. РЕЗИМЕ И КАРАКТЕРИСТИКА ПРОЈЕКТА И ЊЕГОВЕ ЛОКАЦИЈЕ СА ИНДИКАЦИЈОМ ПОТРЕБЕ ЗА ИЗРАДОМ СТУДИЈЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Носилац пројекта ДОО „Ковиловача“ из Деспотовца планира да реализује пројекат: Експлоатације кварцне сировине на лежишту „Рапатна“ код Деспотовца. Површина ЕП – експлоатационг поља је 9,4 хектара.

Непостоји никакав грађевински објекат на простору експлоатационг поља.

Простор на ком је планирана експлоатација кварцне сировине „Рапатна“ **не налази се нити обухвата делове заштићених природних добара или добара за које је покренут поступак заштите.** Такође **нису регистрована културна добра под било каквом заштитом.**

Утврђене резерве кварцне сировине Б+ Ц1 категорије у лежишту „Рапатна“, су 2.569.038 тона. Билансне резерве су потврђене Елаборатом о рудним резервама.

8.1 Конструкција ПК

Концепција експлоатације кварцне сировине обухвата захватање рудних резерви површинском дисконтинуалном експлоатацијом. Планирани рударски радови имају неколико фаза рада:

- Припрема терена, сеча шуме откопавање, транспорт и одлагање откривке;
- Одвајање из масива кварцног песка булдозерским риповањем у подетажама. Дубина реза при риповању износи 0,5 метра. Подетаже се формирају до висине радне етаже од 5 м;
- Утовар кварцне сировине утоварном лопатом у транспортно средство-камион;
- Транспорт кварцне сировине камионима до погона за припрему и прераду;
- Припрема и прерада кварцне сировине.

Све технолошке фазе експлоатације које су предвиђене концепцијским решењем, укључују мере безбедности и заштите радне и животне средине, сагласно прописима које познаје у првом реду Закон о рударству и геолошким истраживањима, али и остали прописи који важе у Републици Србији. Концепцијским решењем експлоатације на лежишту кварцне сировине „Рапатна“ обухваћени су:

- Припрема терена, сеча шуме откопавање, транспорт и одлагање откривке,
- Одвајање из масива кварцне сировине булдозерским риповањем,
- Утовар кварцног песка кварцне сировине у транспортно средство-камион.

Студијом није обухваћена фаза прераде сировине, а погон за припрему и прераду ће бити лоциран ван експлоатационг поља, међу постојећим погонима носиоца експлоатације Ковиловача д.о.о. у Деспотовцу.

Усвојена је вертикална расподела од 5 м за висину радне етаже, из технолошких разлога - ради боље контроле квалитета сировине. Квалитативна ограничења по питању хемијског састава не постоје, односно, не разматрају се у овом моменту, јер се не познаје каква ће бити диверзификација производног програма.

Идејним решењем је предвиђено комплетно искоришћење резерви кварцне сировине, осим предвиђених губитака, који су са намером утврђени – ради избегавања повећаног прираста откривке у североисточном делу лежишта.

Од укупних билансних резерви (2.622.456 t) одузимају се предвиђени губици (53.419 t) и експлоатационе резерве износе 2.569.038 t. Сагласно томе, степен искоришћења лежишта „Рапатна“ износи 98%.

Сагласно обрачунатим укупним кубатурама у завршној контури површинског копа и експлоатационим резервама кварцне сировине, добијају се вредности кубатура јаловог материјала. У завршној контури копа кубатуре јаловине износе: 157.323 чм^3 .

8.2 Динамика експлоатације

Предвиђени просечни годишњи капацитет на експлоатацији кварцне сировине на површинском копу „Рапатна“ износи **100.000 t**. С обзиром на експлоатационе резерве од 2.569.038 t, радни век рудника износи **25,7 година**. Укупне количине јаловине, у износу од 157.323 чм^3 , треба да се откопају просечним годишњим капацитетом од 5.500 $\text{чм}^3/\text{г}$.

На основу развојних планова и програма инвеститора са једне стране, као и расположивих експлоатационих резерви са друге стране, одређен је радни век рудника **од 25,7 година**.

Анализом чинилаца животне средине на локалитету „Рапатна“ може се закључити :

- Експлоатација кварцне сировине на локацији „Рапатна“ **није у супртности са просторни планом Општине Деспотовац**, што се види и у приложеном акту;
- Током експлоатације кварцне сировине на ПК“Рапатна “ услед рада рударске опреме неће долазити до загађена ваздуха услед рада дизел опреме на површинском копу и то на непосредном локалитету.
- Радови неће ничим **утицати на климатске прилике**
- На експлоатационо пољу **нема регистрованих заштићених природних добара, као ни ретких, угрожених и заштићених представника флоре и фауне, нити њихових станишта.**
- У ближој околини локације пројекта **нема заштићених културних добара.**

9. ПРИЛОГ 1

Упитник уз захтев за одлучивање о потреби израде студије о процени утицаја

КРАТАК ОПИС ПРОЈЕКТА

ред. Бр. Питање

да/не

Укратко образложити

1. Да ли извођење Пројекта подразумева активности које ће проузроковати промене на локацији у односу на:
 - а. топографију терена да
 - б. коришћење земљишта да
 - в. измену водних тела не

2. Да ли рад Пројекта подразумева активности које ће проузроковати промене на локацији у односу на:
 - а. топографију терена да
 - б. коришћење земљишта да
 - в. измену водних тела не

3. Да ли престанак рада Пројекта подразумева активности које ће проузроковати промене на локацији у односу на:
 - а. топографију терена да
 - б. коришћење земљишта да
 - в. измену водних тела не

4. Да ли извођење Пројекта подразумева коришћење природних ресурса, посебно ресурса који нису обновљиви или који се тешко обнављају, као што су:
 - а. земљиште да
 - б. шуме не
 - в. воде не
 - г. минералне сировине да

5. Да ли рад Пројекта подразумева коришћење природних ресурса, посебно ресурса који нису обновљиви или који се тешко обнављају, као што су:
 - а. земљиште да
 - б. шуме не
 - в. воде не
 - г. минералне сировине да

6. Да ли Пројекат подразумева коришћење материја или материјала који могу бити штетни по здравље људи или животну средину у поступку
 - а. производње/активности не
 - б. транспорта не
 - в. руковања не

- г. складиштења не
7. Да ли ће на Пројекту настајати чврсти отпад током:
- а. извођења Пројекта не
 - б. рада Пројекта не
 - в. престанка рада Пројекта не
8. Да ли ће при извођењу Пројекта долазити до испуштања у ваздух:
- а. загађујућих материја не
 - б. опасних материја не
 - в. непријатних/интензивних мириса не
9. Да ли ће при раду Пројекта долазити до испуштања у ваздух:
- а. загађујућих материја не
 - б. опасних материја не
 - в. непријатних/интензивних мириса не
10. Да ли ће извођење Пројекта проузроковати:
- а. буку да (у кратком периоду)
 - б. вибрације не
 - в. емитовање светлости не
 - г. емитовање топлотне енергије не
 - д. емитовање електромагнетног зрачења не
11. Да ли ће рад Пројекта проузроковати:
- а. буку да (у кратком периоду)
 - б. вибрације не
 - в. емитовање светлости не
 - г. емитовање топлотне енергије не
 - д. емитовање електромагнетног зрачења не
12. Да ли ће извођење Пројекта проузроковати контаминацију загађујућим материјама:
- а. земљишта не
 - б. површинских вода не
 - в. подземних вода [да/не] не
13. Да ли ће рад Пројекта проузроковати контаминацију загађујућим материјама:
- а. земљишта не
 - б. површинских вода не
 - в. подземних вода не
14. Да ли ће престанак рада Пројекта проузроковати контаминацију загађујућим материјама:
- а. земљишта не
 - б. површинских вода не
 - в. подземних вода не

15. Да ли ће постојати било какав ризик од удеса, који може угрозити људско здравље или животну средину, током:
- а. извођења Пројекта не
 - б. рада Пројекта не
 - в. престанка рада Пројекта не
16. Да ли ће Пројекат довести до социјалних промена у:
- а. демографском смислу не
 - б. традиционалном начину живота не
 - в. запошљавању не
 - г. друго:... не
17. Да ли постоје било који други фактори које треба анализирати а који би могли довести до последица по животну средину или до кумулативних утицаја са другим постојећим Пројектима:
- а. на локацији не
 - б. у близини локације не
18. Да ли има подручја на локацији, која могу бити захваћена утицајем Пројекта, а која су заштићена међународним или домаћим прописима због својих:
- а. природних вредности не
 - б. пејзажних вредности не
 - в. културних вредности не
 - г. историјских вредности не
 - д. других вредности: ... не
19. Да ли има подручја у близини локације, која могу бити захваћена утицајем Пројекта, а која су заштићена међународним или домаћим прописима због својих:
- а. природних вредности не
 - б. пејзажних вредности не
 - в. културних вредности не
 - г. историјских вредности не
 - д. других вредности: ... не
20. Да ли има осетљивих подручја на локацији која могу бити угрожена реализацијом Пројекта, као што су:
- а. мочваре не
 - б. водна тела не
 - в. планинска подручја не
 - г. шумска подручја не
21. Да ли има заштићених врста флоре и фауне која може бити угрожена реализацијом Пројекта:
- а. на локацији не
 - б. у близини локације не

22. Да ли постоје подручја или природни облици високе амбијенталне вредности који могу бити угрожени реализацијом Пројекта:
а. на локацији	не
б. у близини локације	не
23. Да ли постоје површине или објекти који се користе за рекреацију, а који могу бити угрожени реализацијом Пројекта:
а. на локацији	не
б. у близини локације	не
24. Да ли постоје путни правци који могу бити угрожени реализацијом Пројекта:
а. на локацији	не
б. у близини локације	не
25. Да ли се Пројекат планира на локацији на којој ће бити видљив великом броју људи
- не
26. Да ли на локацији има подручја или објеката који могу бити угрожени реализацијом Пројекта, а који су од:
а. историјског значаја	не
б. културног значаја	не
27. Да ли у близини локације има подручја или објеката који могу бити угрожени реализацијом Пројекта, а који су од:
а. историјског значаја	не
б. културног значаја	не
28. Да ли се пројекат планира на локацији која ће његовом реализацијом претрпети губитак зелених површина да (по завршетку експлоатације кварцне сировине по пројекту рекултивације извешће се радови биолошке рекултивације са циљем уклапања у амбијенталну целину
29. Да ли се на локацији земљиште користи у намене, које могу бити угрожене реализацијом Пројекта, као што су:
а. туризам	не
б. трговина	не
в. мала привреда	не
г. пољопривредна производња	не
д. индустрија	не
ђ. рударство	да
е. друге: ...	не
30. Да ли се у близини локације земљиште користи у намене, које могу бити угрожене реализацијом Пројекта, као што су:
а. туризам	не
б. трговина	не
в. мала привреда	не

г. пољопривредна производња	не
д. индустрија	не
ђ. рударство	не
е. друге: ...	не

31. Да ли је локација на којој се планира реализација Пројекта у складу са просторно планском документацијом да

32. Да ли постоје подручја са великом густином насељености или изграђености, која могу бити угрожена реализацијом Пројекта:

а. на локацији	не
б. у близини локације	не

33. Да ли се на локацији налазе специфични (осетљиви) објекти, који могу бити угрожени реализацијом Пројекта, као што су:

а. болнице	не
б. школе	не
в. обданишта	не
г. верски објекти	не
д. јавни објекти	не

34. Да ли се у близини локације налазе специфични (осетљиви) објекти, који могу бити угрожени реализацијом Пројекта, као што су:

а. болнице	не
б. школе	не
в. обданишта	не
г. верски објекти	не
д. јавни објекти	не

35. Да ли на локацији има подручја са важним, високо квалитетним ресурсима, који могу бити угрожени реализацијом Пројекта, као што су:

а. подземне воде	не
б. површинске воде	не
в. шуме	не
г. пољопривредна подручја	не
д. риболовна подручја	не
ђ. ловна подручја	не
е. заштићена природна добра	не
ж. минералне сировине	не
з. друго: ...	не

36. Да ли у близини локације има подручја са важним, високо квалитетним ресурсима, који могу бити угрожени реализацијом Пројекта, као што су:

а. подземне воде	не
б. површинске воде	не
в. шуме	не
г. пољопривредна подручја	не
д. риболовна подручја	не

ђ. ловна подручја	не
е. заштићена природна добра	не
ж. минералне сировине	не
з. друго: ...	не

37. Да ли има подручја која већ трпе загађења животне средине, а која могу бити додатно угрожена реализацијом пројекта:

а. на локацији	не
б. у близини локације	не.

38. Да ли је локација на којој се планира реализација Пројекта подложна:

а. земљотресима	не
б. слегању терена	не
в. клизиштима	не
г. ерозији	не
д. поплавама	не
ђ. температурним разликама	не
е. честим маглама	не
ж. јаким ветровима	не
з. друго: ...	не

Резиме карактеристика Пројекта и његове локације, са индикацијом потребе за израдом студије процене утицаја на животну средину:

Поглавље резиме и карактеристике пројекта дате су у тачки 8 овог документа.

У Деспотовцу 25.3.2021 године

НОСИЛАЦ ПРОЈЕКТА

 КОВИЛОВАЧА
КОВИЛОВАЧА Д.О.О. ДЕСПОТОВАЦ
Саве Ковачевића 14
35213 Деспотовац

10. Документациони прилози

- Потврда о рудним резервама издату од стране Министарства рударства и енергетике, број 310-02-01472/2019-02 од 13.10.2020 године;
- Информација о локацији о усаглашености експлоатације кварцне сировине са планом, Општине Деспотовац, општинске управе одељења за имовинско-правне, стабмбено-комуналне послове, урбанизам, грађевинарство и заштиту животне средине број 350-6/2021-08 од 12.2.2021 године,
- Решење Завода за заштиту природе Србије под 03 број 020-3084/3 од 5.1.2021 године којим се у ставу један констатује да у простору експлоатационог поља нема заштићеног подручја и не налази се у обухвату еколошке мреже Србије;
- Решење Завода за заштиту споменика културе Крагујевац број 1793-02/1 од 4.1.2021 године, којим се дозвољава експлоатација кварцне сировине на локалитету Рапатна, поштујући члан 109 Закон о културним добрима (број 71/94);
- Решење о водним условима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичке дирекције за воде број 325-05-01461/2020-07 од 17.2.2020 године
- Драфт „Студије изводљивости експлоатације кварне сировине на површинском копу „Рapatна“ код Деспотовца“ урађен од стране предузећа доо „ОМ соrрапу“ из Београда,

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
РУДАРСТВА И ЕНЕРГЕТИКЕ
Број: 310-02-01472/2019-02
Датум: 13.10.2020. године
Сектор за геологију и рударство

Министарство рударства и енергетике Републике Србије, решевајући по захтеву привредног друштва „Ковиловача” д.о.о из Деспотовца за оверу билансних резерви, на основу члана 7. Закона о министарствима („Службени гласник РС”, бр. 44/14 и 62/17), члана 52. став 4. Закона о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС”, бр. 101/15) и чл. 136 Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, број 18/16), доноси

РЕШЕЊЕ

1. УТВРЂУЈУ СЕ И ОВЕРАВАЈУ билансне резерве кварцне сировине у лежишту „Рапатна” код Деспотовца, са стањем на дан 31.07.2019. године:

Категорија резерви	Количине резерви	
	(m ³)	(t)
Б	223.385	588.843
Ц ₁	771.477	2.033.613
Укупно (Б+Ц₁):	994.862	2.622.456

2. Координате преломних тачака оверених билансних резерви кварцне сировине у лежишту „Рапатна” код Деспотовца су:

Тачка	Координате		Тачка	Координате	
	Y	X		Y	X
1.	7 538 755	4 891 048	12.	7 539 145	4 890 515
2.	7 538 857	4 890 997	13.	7 539 135	4 890 508
3.	7 538 885	4 890 857	14.	7 539 116	4 890 535
4.	7 538 938	4 890 758	15.	7 539 103	4 890 526
5.	7 539 039	4 890 711	16.	7 539 080	4 890 546
6.	7 539 065	4 890 730	17.	7 539 061	4 890 581
7.	7 539 095	4 890 714	18.	7 539 018	4 890 610
8.	7 539 108	4 890 646	19.	7 538 961	4 890 651
9.	7 539 144	4 890 592	20.	7 538 894	4 890 693
10.	7 539 157	4 890 565	21.	7 538 822	4 890 822
11.	7 539 137	4 890 550	22.	7 538 800	4 890 914

3. Квалитет минералне сировине:

Квалитет кварцне сировине у лежишту „Рапатна” код Деспотовца је:

Параметар	SiO ₂	Fe ₂ O ₃	Al ₂ O ₃	MgO	TiO ₂	Na ₂ O	K ₂ O	CaO	Cr ₂ O ₃
Средња вредност	94,93%	0,281%	0,665%	0,144%	0,041%	0,037%	0,072%	0,361%	0,016%

4. Употребе минералне сировине:

Предметна минерална сировина у лежишту „Рапатна” може се употребити за стакларску, ливачку, грађевинску и индустрију fine керамике.

Образложење:

Привредно друштво „Ковиловача” д.о.о из Деспотовца, поднело је Министарству рударства и енергетике захтев бб од 06.09.2019. године за утврђивање и оверу ресурса и резерви и Елаборат о ресурсима и резервама кварцне сировине у лежишту „Рапатна” код Деспотовца а дана 07.04.2020. године поднело је захтев за разматрање Анекса и Анекс елабората о резервама кварцне сировине у лежишту „Рапатна” код Деспотовца.

Подносилац захтева привредно друштво „Ковиловача” д.о.о из Деспотовца обратило се Министарству рударства и енергетике захтевом да Радна група за утврђивање и оверу ресурса и резерви минералних сировина размотри елаборат о ресурсима и резервама минералних сировина под насловом: Елаборат о ресурсима и резервама кварцне сировине у лежишту „Рапатна” код Деспотовца, у складу са Законом о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС”, бр. 101/15) изда потврду - уверење о категоријама, класама, количинама и квалитету предметне минералне сировине.

Наведени елаборат урадило је привредно друштво „ОМ Компани” д.о.о из Београда, а одговорни аутор је: Вукослав Кијановић, дип.инж.геологије, док су стручну контролу - ревизију предметног елабората извршили ревиденти Душан Сајић дипл. инж. геолог. и Проф. др Чедомир Бељић, дипл. инж. рударства.

Радна група за утврђивање и оверу резерви чврстих минералних сировина и сировина нафте и гаса, на електронској седници одржаној дана 12.10.2020. године, утврдила је да је предметни елаборат урађен према одредбама Закона о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС”, број 101/15), као и условима прописаним Правилником о класификацији и категоризацији резерви чврстих минералних сировина и вођењу евиденције о њима („Службени лист СФРЈ”, број 53/79) и констатовала да резерве могу бити оверене.

Сходно изложеном, у складу са **одредбама** члана 52. став 4. Закона о рударству и геолошким истраживањима („Сл. гласник РС”, бр. 101/15) и Правилника о класификацији и категоризацији резерви чврстих минералних сировина и вођењу евиденције о њима („Сл. лист СФРЈ” број 53/79), донета је коначна **одлука** да се утврђују и оверавају билансне резерве кварцне сировине у лежишту „Рапатна” код Деспотовца, са стањем на дан 31.07.2019. године.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ: Ово решење је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор **тужбом** код Управног суда у Београду у року од 30 дана од пријема овог решења. Тужба се предаје **суду** непосредно или поштом.

Доставити:

1. „Ковиловача” д.о.о, 35 213 Деспотовац
Ул.саве Ковачевића 14
2. Сектору за геологију и рударство
3. Архиви

Република Србија
ОПШТИНА ДЕСПОТОВАЦ
Општинска управа
Одељење за имовинско – правне,
стамбено – комуналне послове,
урбанизам, грађевинарство и
заштиту животне средине
Број: **350-6/2021-08**
Дана: 12.02.2021. године
Д е с п о т о в а ц

Одељење за имовинско – правне, стамбено – комуналне послове, урбанизам, грађевинарство и заштиту животне средине Општинске управе Деспотовац поступајући по захтеву Привредног друштва "КОВИЛОВАЧА" д.о.о. Деспотовац ул. Саве Ковачевића бр. 14 за издавање акта у погледу усаглашености експлоатације кварцне сировине на површинском копу "Рапатна" код Деспотоваца са одговарајућим Планом, па на основу члана 53. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник Републике Србије", број 72/2009, 81/2009, 64/2010 – одлука УС РС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС РС, 50/2013 – одлука УС РС, 98/2013 – одлука УС РС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 – други закон и 9/2020), а у складу са Просторним планом општине Деспотовац ("Службени гласник општине Деспотовац", број 03/2009), који је усклађен са законом Одлуком о усклађивању Просторног плана општине Деспотовац са одредбама Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник општине Деспотовац", број 06/2009, 07/2009 и 10/2012), издаје следећу

ИНФОРМАЦИЈУ О ЛОКАЦИЈИ
О УСАГЛАШЕНОСТИ ЕКСПЛОАТАЦИОНЕ КВАРЦНЕ СИРОВИНЕ СА ПЛАНОМ

I. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПОДНОСИОЦУ

- Назив подносиоца: ПРИВРЕДНО ДРУШТВО "КОВИЛОВАЧА"
- Адреса: ДЕСПОТОВАЦ УЛ. САВЕ КОВАЧЕВИЋА БР. 14
- МБ / ПИБ: 07126875 / 101360794

II. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ЛОКАЦИЈИ

На локацији ограниченој полигоном тачкама са следећим координатама

Преломне тачке	Y	X
1.	7 538 760	4 891 060
2.	7 583 870	4 891 030
3.	7 538 900	4 890 900
4.	7 539 000	4 890 764
5.	7 539 100	4 890 750
6.	7 539 184	4 890 546
7.	7 539 184	4 890 463
8.	7 539 115	4 890 463
9.	7 538 790	4 890 790

За предметну локацију не постоји План детаљне регулације као ни Урбанистички пројекат тако да овај потес није у обухвату нижег планског документа ове врсте.

ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ОПШТИНЕ ДЕСПОТОВАЦ
("Службени гласник општине Деспотовац", 6/2009, 7/2009 и 10/2012)

I. МИНЕРАЛНЕ СИРОВИНЕ

У оквиру коришћења минералних сировина Просторни план Републике Србије не наглашава посебно подручје општине Деспотовац. При томе се може констатовати да се ово подручје налази на граници Тимочке зоне, за наше услове богате металним и неметалним минералним сировинама, при чему се, у суседним општинама Бор и Бољевац, експлоатишу пре свега руде бакра и злата. У општини Деспотовац израђена је експлоатација грађевинског камена, са новим захтевима и налазиштима украсног материјала. Ова производња има перспективу али је, као и код експлоатације угља, треба ускладити и организовати са вишим захтевима заштите окружења и природних вредности, као највећих потенцијала средине.

Од неметалних сировина посебно су значајне резерве грађевинског и украсног камена на бази кречњачких стена у средишном и источном делу подручја (Деспотовац – "Ковиловача", Ломница, Стењевац, Буковац, Грабовица), тако да поред постојећег каменолома "Ковиловача", налазишта кварцног песка у Ломници и привремених копова код Стењевца и Буковца, потребно је активирати нова налазишта неметалних сировина. Потенцијално налазиште је код села Грабовица.

Заштита животне средине са аспекта планирања и уређења подручја општине Деспотовац, спроводиће се применом мера проистеклих из еколошко – просторне основе и требало би се јасно утврдити, даљом разрадом Плана, између осталог и услови и простори за експлоатацију минералних ресурса, уз рекултивацију деградираних површина.

II. СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА

Просторни план општине Деспотовац представља плански документ за подручје општине Деспотовац у њеним административним границама, и то за плански период до 2025. године, са приоритетима за остварење до 2012. године. Овај план представља плански и правни основ за израду других планова на територији општине Деспотовац, као и за издавање Акта о урбанистичким условима (локацијски услови) на подручју за које није предвиђена израда урбанистичког плана. Сви плански документи у даљем поступку планирања морају да буду усаглашени са Просторним планом општине, и то у погледу: планских решења, правила уређења, грађења и заштите простора.

Доставити:

- подносиоцу захтева
- архиви

САРАДНИК ЗА ПОСЛОВЕ
ГРАЂЕВИНАРЕЋВА:

Миљан Милосављевић инж. грађ.
по овлашћењу начелника
бр. 031-43/16-04 од 23.09.2016. године

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ
Канцеларија у Нишу, Војда Карађорђа 14/II
Тел: +381 18/523-448; 523-449;
Факс: +381 18/523-450;

Завод за заштиту природе Србије, Београд, ул. др Ивана Рибара бр. 91, на основу члана 9. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 – исправка, 14/2016 и 95/2018 - други закон) и члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/2016 и 95/2018 – аутентично тумачење), поступајући по захтеву број 92 од 30.11.2020. године, Предузећа КОВИЛОВАЧА д.о.о. из Деспотоваца, ул. Саве Ковачевића бр. 14, Деспотовац, за издавање услова заштите природе за експлоатацију кварцне сировине на површинском копу „Рапатна“, у К.О. Ломница, општина Деспотовац, дана 05-01. 2021. године под 03 бр. 020-3084/3 доноси

РЕШЕЊЕ

1. Подручје лежишта „Рапатна“ на коме се планира експлоатација кварцне сировине не налази се унутар заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите и не налази се у просторном обухвату еколошке мреже Републике Србије. Сходно томе, издају се следећи услови заштите природе:

- 1) Планирати радове у оквиру експлоатационог простора дефинисаног преломним тачкама:

Тачке	Y	X
1	7 538 760	4 891 060
2	7 538 870	4 891 030
3	7 538 900	4 890 900
4	7 539 000	4 890 764
5	7 539 100	4 890 750
6	7 539 184	4 890 546
7	7 539 184	4 890 463
8	7 539 115	4 890 463
9	7 538 790	4 890 790

- 2) Из простора за извођење рударских радова изузети непосредну и ужу зону изворишта водоснабдевања или изворишта за друге намене;
- 3) Приликом експлоатације кварцне сировине на лежишту „Рапатна“ предвидети активности и мере за спречавање свих видова угрожавања повремениг тока којим вода притиче Лесковичкој бари;
- 4) Приликом планирања извођења приступних путева водити рачуна да се избегне сеча стабала. Уколико је сеча неопходна, пре радова на уклањању стабала, обавезно прибавити дознаку од ЈП „Србијашуме“, односно надлежног шумског газдинства, без обзира да ли су стабла у државном или приватном власништву;
- 5) Уколико се на подручју копа при уклањању високе вегетације уоче гнезда птица пречника преко 0,5 m обавезно обуставити радове и обавестити Завод за заштиту природе Србије;
- 6) Уколико се у току извођења радова мора вршити одлагање материјала који може послужити као добро склониште за гмизавце и друге животиње, максимално

скратити време одлагања и поштовати услов да је забрањено убијање и хватање животиња;

- 7) При манипулацији са горивима, мазивима и уљима применити адекватне мере заштите земљишта и воде постављањем одговарајућих посуда, фолија и сл., којима би се сакупила евентуално просута материја. Материје из посуде, са фолије и сл., третирати на одговарајући начин (припремити за поновно коришћење или одложити на законом прописан начин и локацију). Исто важи за амбалажу уља и мазива;
- 8) Коп развијати у складу са овереним експлоатационим резервама до оног обима док је могуће прилагодити технологију откопавања која обезбеђује минимални утицај или потпуни изостанак негативних утицаја на најближе индивидуалне стамбене објекте или објекте друге намене;
- 9) Током рада површинског копа није дозвољено замућивање повременог водотока који притиче Лесковичкој бари (краткотрајно ни у континуитету), нити његово оптерећивање загађујућим материјама и одлагање било каквог материјала (јаловине, отпада и др.);
- 10) У случају акцедентног или континуираног загађења водотока у ширем подручју копа отровним и штетним материјама и замућења водотока, прекинути рад површинског копа док се узрок загађења/ замућења не отклони;
- 11) Обавезно дефинисати локације на којима ће се изградити или поставити објекти за извођење несметане експлоатације;
- 12) Одредити погонско гориво које се користи за ангажовану механизацију, начин њихове допреме и депоновања (предвидети одговарајуће цистерне, површину - плато на којој ће се вршити претакање или друго);
- 13) Извршити опремање површинског копа одговарајућом инфраструктуром, посебно оном која се односи на електромрежу, водоснабдевање и евакуацију отпадних вода. За снабдевање електричном енергијом копа, повезати се на електромрежу. Снабдевање водом површинског копа предвидети повезивањем на водоводну мрежу, или допрему цистерном (за пијаћу воду могуће је допрема флаширане воде). Отпадне воде прикупити, одводити каналском мрежом, а пре упуштања у реципијент, извршити одговарајући третман (изградњом таложника, сепаратора и сл.). За санитарно-фекалне воде минимум је израда непропусне септичке јаме;
- 14) При експлоатацији нагиб, висину сваке етаже, као и укупан број етажа и завршну косину пројектовати тако да се обезбеди сигурност при раду и стабилност терена у целини на лежишту;
- 15) Током рада континуирано пратити стабилности површинског копа и окружења и евидентирати све промене (појаве нестабилности тла - клизишта, улегнућа, одрона, спирања, јаружања и др.);
- 16) Током одкопавања повремено користити поступак за отпрашивање како би се емисија прашине око копа свела на минимум;
- 17) Постројење за прераду кварцне сировине мора имати систем за отпрашивање;
- 18) При складиштењу и транспорту кварцне сировине применити мере којима ће се онемогућити расипање, како унутар површинског копа, тако и ван њега (дуж саобраћајнице);
- 19) Фракције које се добију примарном прерадом кварцне сировине морају бити депоноване на одговарајућој површини и заштићене од разношења ветром и водом;
- 20) Предвидети организовано сакупљање и одлагање истрошених и замењених делова опреме;

- 21) Сервисирање механизације обезбедити у стручним механичарским радионицама или уколико то није могуће обезбедити површину унутар експлоатационог поља и инфраструктурно је опремити како би се спречило загађење земљишта и подземних и површинских водотокова;
- 22) Предузети такве мере заштите којима ће се обезбедити да бука од опреме ангажоване у току радног процеса не прелази прописане нивое;
- 23) Сукцесивно обезбеђивати горње ивице копа, а по потреби и бочних ивица, како би се спречило страдање људи и животиња;
- 24) Редовно одржавати унутрашње приступне путеве на копу/етажама применом адекватних мера којима ће се елиминисати аерозагађења при кретању механизације;
- 25) Након завршетка експлоатације извршити одговарајућу санацију и рекултивацију терена (површинског копа, одлагалишта јаловине, приступних саобраћајница и др.), а према посебном Пројекту санације и рекултивације чија је израда дефинисана законском регулативом;
- 26) Предвидети заштитни зелени појас око копа и по могућству и дуж приступне саобраћајнице;
- 27) Установити обавезу да уколико се у току радова наиђе на геолошка и палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природну вредност, налазач је дужан да пријави Министарству заштите животне средине у року од осам дана од дана проналаска, и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе.

2. Ово решење не ослобађа обавезе подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.

3. За све друге радове и активности на предложеном подручју носилац активности је дужан да поднесе Заводу за заштиту природе Србије нов захтев за издавање услова заштите природе.

4. Уколико подносилац захтева у року од две године од дана достављања овог решења не отпочне радове и активности за које је ово решење издато, дужан је да поднесе захтев за издавање новог решења.

5. Такса за издавање овог решења у износу од 25.000,00 динара је одређена у складу са чланом 2. став 3. тачка 3. Правилника о висини и начину обрачуна и наплате таксе за издавање акта о условима заштите природе („Службени гласник РС“, бр. 73/2011, 106/2013).

Образложење

Завод за заштиту природе Србије примио је дана 03.12.2020. године захтев заведен под бр. 020-3084/1 Предузећа КОВИЛОВАЧА д.о.о. из Деспотовца за издавање услова заштите природе за експлоатацију кварцне сировине на површинском копу „Рапатна“, у К.О. Ломница, општина Деспотовац.

На основу достављеног захтева и пратеће документације утврђено је да се планира експлоатација кварцне сировине на површинском копу „Рапатна“. Концепција експлоатације кварцне сировине обухвата откопавање рудних резерви површинском дисконтинуалном експлоатацијом. Планирани рударски радови обухватају: припрему терена са сечом шуме, откопавање, транспорт и одлагање јаловине, копање кварцног песка риповањем булдожером по подетажама са формирањем радне етаже висине 5 m, утовар и транспорт кварцне сировине до постројења за прераду и припрема и прерада кварцне сировине.

Радови наведени у овом Решењу могу се изводити у оквиру простора одређеног тачком 1. подтачка 1) овог Решења.

Увидом у Централни регистар заштићених природних добара Републике Србије и документацију Завода, а у складу са прописима који регулишу област заштите природе, утврђени су услови из диспозитива овог решења. Предметно подручје се не налази унутар заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите нити у просторном обухвату еколошке мреже Републике Србије.

Законски основ за доношење решења: Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010-исправка, 14/2016 и 95/2018-др. закон) и Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09 – др. закон, 72/09 – др. закон, 43/11 – УС, 14/16, 76/18 и 95/2018-др. закон).

На основу свега наведеног, одлучено је као у диспозитиву овог решења.

Такса на захтев и такса на за решење, по Тар. бр. 1. и Тар. бр. 9 су наплаћене у складу са Законом о републичким административним таксама („Службени гласник РС“, бр. 43/2003, 51/2003-исправка, 61/2005, 101/2005-др. закон, 5/2009, 54/2009, 50/2011, 93/2012, 65/2013-др.закон, 83/2015, 112/2015, 113/2017, 3/2018-исправка, 95/2018, 86/2019, 90/2019-исправка, 98/2020- усклађени дин. изн. и 144/2020).

Упутство о правном средству: Против овог решења може се изјавити жалба Министарству заштите животне средине у року од 15 дана од дана пријема решења. Жалба се предаје Заводу за заштиту природе Србије уз доказ о уплати Републичке административне таксе у износу од 480,00 динара на текући рачун бр. 840-742221843-57, позив на број 59013 по моделу 97.

ДИРЕКТОР

Александар Драгишић

Достављено:

- Подносиоцу захтева
- Архива х 2

Завод за заштиту споменика културе Крагујевац, на основу члана 27, 99, став 2. тачка 1, 100. став 1. и 104. Закона о културним добрима („Сл. Гл. РС ”бр. 71/94) и члана 104. Закона о општем управном поступку („Сл. Гл. РС ”бр. 18/16), а на захтев предузећа „КОВИЛОВАЧА“ Д.О.О. ул.Све Ковачевића бр.14, 35213 Деспотовац, дана 04.01.2021.год. доноси:

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА
КУЛТУРЕ КРАГУЈЕВАЦ

РЕШЕЊЕ

Број / 1793-02/1

Дана / 4.1. 21 год

КРАГУЈЕВАЦ

I. Услови и мере техничке заштите, неопходни за израду „Студије изводљивости експлоатације кварцне сировине на површинском копу „Рapatна“ код Деспотовца, на експлоатационом простору могу се предузети на основу следећих услова:

- Дозвољава се експлоатација кварцне сировине на локалитету Рapatна, уз обавезно поштовање члана 109. Закона о културним добрима (Сл. гласник РС бр. 71/94) који гласи: *”Ако се у току извођења радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања, прекине радове и обавести надлежан Завод за заштиту споменика културе и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен”*

II. Пројекат и документација морају бити израђени у свему у складу са издатим условима из тачке I овог решења.

III. По изради пројекта и документације у складу са овим условима, подносилац захтева је дужан да на исте прибави сагласност Завода за заштиту споменика културе у Крагујевцу.

IV. Ово решење не ослобађа подносиоца захтева обавезе прибављања и других услова, дозвола и сагласности предвиђених прописима о планирању и уређењу простора и насеља и изградњи објеката.

V. Ово решење важи годину дана од дана издавања.

VI. Жалба не одлаже извршење овог решења.

Образложење

Дана 04.12.2020. год. Заводу за заштиту споменика културе Крагујевац достављен је захтев број 1793-02, предузећа „КОВИЛОВАЧА“ Д.О.О. број 93 од 30.11.2020. године, ул.Све Ковачевића бр.14, 35213 Деспотовац. Захтевом се траже услови потребни за

израду Студије изводљивости експлоатације кварцне сировине на површинском копу Рапатна код Деспотовца, на експлоатационом пољу, величине 9,4 хектара, које је дефинисано координатама:

Ознаке тачака		
	Y	X
1	7 538 760	4 891 060
2	7 538 870	4 891 030
3	7 538 900	4 890 900
4	7 539 000	4 890 764
5	7 539 100	4 890 750
6	7 539 184	4 890 546
7	7 539 184	4 890 463
8	7 539 115	4 890 463

Након изласка на терен и увида у постојећу документацију утврдили смо да у оквиру планираног захвата и у непосредној околини нема утврђених споменика културе, добара која уживају претходну заштиту и регистрованих археолошких локалитета, на основу чега су утврђени услови за извођење мера техничке заштите и других радова из диспозитива овог решења.

ПРАВНА ПОУКА: Против овог решења дозвољена је жалба Републичком заводу за заштиту споменика културе, Београд у року од 15 дана од дана његовог достављања. Жалба не задржава извршење овог решења.

Обрадили:

Славица Ђорђевић, дипл. археолог

Предраг Вукашиновић, мастер правник

ДИРЕКТОР
Марко Грковић

ДОСТАВИТИ

-Подносиоцу захтева

-архиви завода

-досијеу

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

Републичка дирекција за воде

Број: 325-05-01461/2020-07

Датум: 17.02.2021. године

Немањина 22-26, Београд

На основу чл. 113, 115. и 117. Закона о водама ("Сл. гласник РС" бр. 30/2010), Закона о изменама Закона о водама ("Сл.гласник РС" бр.93/2012, 101/2016, 95/2018), члана 30. став 2. Закона о државној управи ("Сл. гласник РС" бр. 79/2005 и 101/2007), члана 5. Закона о министарствима ("Сл.гласник РС" бр. 128/2020), решавајући по захтеву "КОВИЛОВАЧА" д.о.о., Деспотовац, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичка дирекција за воде, Републичка дирекција за воде, вршилац дужности директора Наташа Милић, по решењу министра пољопривреде, шумарства и водопривреде број: 119-01-4/9/2020-09 од 28.10.2020. године, издаје

ВОДНЕ УСЛОВЕ

1. Одређују се технички и други захтеви који морају да се у поступку припреме и израде техничке документације - за експлоатацију кварцне сировине на површинском копу „Рапатна“, општина Деспотовац.

2. Водни услови престају да важе по истеку 1 године од дана њиховог издавања, ако у том року није поднет захтев за издавање водне сагласности.

3. Ово решење уписано је у Уписник водних услова за водно подручје "Морава", под редним бр. 298. од 17.02.2021.год.

4. Водни условима одређују се технички и други захтеви које инвеститор мора испуни при пројектовању и изградњи рударских објеката и радова, који могу трајно, повремено или привремено утицати на промене у водном режиму, и то:

4.1 Да инвеститор уради техничку документацију у свему према важећим одредбама Закона о водама, Закона о рударству а у вези са одговарајућим одредбама Закона о планирању и изградњи;

4.2 Да се техничком документацијом одреде границе површинског копа и предвиде рударско-технолошки поступци експлоатације предметне сировине;

4.3 Да се изврше анализе утицаја рударских радова и површинског копа на режим вода и обрнуто, утицаја режима вода на рудник;

4.4 Да се у техничкој документацији предвиди да експлоатација, прерада и транспорт руде не угрожава постојеће водне објекте, изворишта јавних и сеоских водовода, режим подземних и површинских вода, водно земљиште водотокова и сервисне путеве служби и механизације при спровођењу одбране од поплава, и др. супротно одредбама чл 97. и 133. Закона о водама;

4.5. Димензионисање објеката за прихватање и евакуацију атмосферских вода извршити на основу карактеристичних рачунских вредности интензитета падавина различите вероватноће појаве за предметну локацију :

Трајање кише (min)	Интензитет кише у функцији трајања I (l/s.ha)				
	P=1%	P=2%	P=5%	P=10%	P=50%
10	503	448	378	327	203
20	317	282	238	205	128

30	236	209	177	153	95,6
60	138	123	104	89,7	55,8

4.6 Да се предвиде потребни објекти за коришћење вода за пиће и за технолошке потребе површинског копа;

4.7 Да се у предвиде објекти за заштиту површинског копа од поплавних вода, и то: ободни канали изван оквира копа, односно дренажни и сабирни канали, транзитни канали, водосабирници, пумпне станице, изливне грађевине унутар копа и по потреби насипи или обалоутврде дуж водотокова, поред копа, и др.

4.8 Да се предвиде објекти за одвођење, пречишћавање загађених вода и испуштање пречишћених вода из површинског копа ради заштите површинских и подземних вода. Да испуштене вода не смеју угрозити I класу подземних вода и II класу вода површинских токова, у складу са меродавно дозвољеним количинама замућења и других параметара који су прописани и др.

4.9 Да се предвиде места за складиштење откопане сировине и места за одлагање јаловине из површинског копа која својим положајем у простору (водном земљишту или изворишту воде за пиће) неће угрозити отицање вода сталних или повремених водотокова и подземних вода. Да се у водном земљишту површинских водотокова односно њихових притока, у вези са тим, реше евентуални технички проблеми и сви имовинско правни односи са ЈВП "Србијаводе", или јединицом локалне самоуправе, зависно од реда водотока, и др.

4.10 Да се пројектном документацијом предвиди, да се по завршеној експлоатацији, предметно лежиште и јаловиште, санирају, рекултивишу ;

4.11 Да саставни део техничке документације буде Правилник о мерама које треба предузети у ексцесивним ситуацијама код појаве великих вода у циљу заштите површинског копа, људства, механизације, режима вода, и др.

4.12. За све друге активности, мора се предвидети адекватно техничко решање у циљу спречавања загађења површинских и подземних вода;

4.13. Да је по изради пројеката, инвеститор дужан да поднесе захтев за издавање водне сагласност а после израдње и да поднесе захтев за издавање водне дозволе у складу са прописима.

Образложење

"КОВИЛОВАЧА" д.о.о., Деспотовац, ул. Саве Ковачевића бр. 14 (МБ: 07126875, ПИБ: 101360794), као инвеститор, затражио је водне услова и доставио следећу документацију:

- 1) Захтев на обасцу О-1;
- 2) Студија изводљивости експлоатације кварцне сировине на површинском копу „Рапатна“, код Деспотоваца, урађен од стране ОР COMPANY D.O.O., Београд 2020.године ;
- 3) Мишљење РХМЗ РС бр.922-1-248/2020 од 29.12.2020.год.
- 4) Мишљење ЈВП „Србијаводе“ ВПЦ „Морава“ Ниш бр.10454/1 од 30.12.2020.године;
- 5) Мишљење Агенције за заштиту животне средине, број 325-05-01/429/2020-02 од 04.01.2021 .год;
- 6) Информација о локацији број 350-6/2021-08 од 12.02.2021.год. коју је издала општина Деспотовац.

Орган је користио геодске подлоге са портала Геосрбија.

На основу приложене документације у списима предмета, утврђено је:

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде - Републичка дирекција за воде, је у оквиру својих надлежности дало услове у диспозитиву акта, у складу са одредбама чл. 113. - 118. Закона о водама Према одредбама чл. 117. ст. 1 т. 18. Закона о водама објекат је сврстан у тип: рударски објекти. На основу чл. 43. овога закона у смислу водне делатности у питању је заштита вода од загађивања. Најближи

водоток је Ресава, водно подручје **Морава**, чл.27. Закона о водама и Одлуке о одређивању граница водних подручја ("Сл. гласник РС" 75/2010), и чл.1. и 5. Правилника о одређивању подсливова ("Сл. гласник РС" бр.54/2011).

Река Ресава према Одлуци о утврђивању Пописа вода I реда, није вода I реда ("Сл. гласник РС" бр.83/10). Предметни простор се налазе на подручју водне јединице број 35, Велика Морава – Јагодина - Правилник о одређивању водних јединица и њихових граница ("Сл. гласник РС" бр.8/2018)

На основу Уредбе о категоризацији водотока река дата је категорија реке сходно ("Сл. гласник СРС" број 5/68), а максималне количине опасних материја у водама су дате Правилником о опасним материјама у водама ("Сл.гласник СРС" бр.31/82) и не смеју се прекорачити. Загађујуће супстанце које се испуштају отпадним водама у реципијент, морају задовољити критеријуме Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање ("Сл. гласник РС" бр.67/11) и измена Уредбе ("Сл.гласник РС" 48/2012). Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање ("Сл. гласник РС" бр.50/2012) утврђене су граничне вредности загађујућих супстанци у површинским и подземним водама и седименту, као и рокови за њихово достизање. Мерење количина и испитивање отпадних вода урадити сходно Правилнику о начину и условима за мерење количине и испитивање отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима ("Сл. гласник РС" бр.33/2016).

Сходно Правилнику о утврђивању водних тела површинских и подземних вода ("Сл.гласник РС" бр.96/2011), дата је дужина, категорија и шифра водног тела.

На основу прегледа достављене документације планирано је следеће:

Лежиште кварцне сировине „Рапатна“ налази се у атару села Ломница, општина Деспотовца. На истоку је село Липовица, а Пањевац и Буковац на југо-југоистоку. На југо-западу је село Милива, Грабовица на западу, а на северо-западу Златово. Експлоатационо поље у лежишту кварцне сировине „Рапатна“ ограничено је следећим координатама:

Тачка	Y	X
1	7 538 760	4 891 060
2	7 538 870	4 891 030
3	7 538 900	4 890 900
4	7 539 000	4 890 900
5	7 539 100	4 890 750
6	7 539 184	4 890 546
7	7 539 184	4 890 463
8	7 539 115	4 890 463
9	7 538 790	4 890 790

Елаборатом о ресурсима и резервама кварцне сировине у лежишту „Рапатна“ код Деспотовца (ОМ сопрану, 2020), утврђено је да лежиште „Рапатна“ има укупне резерве кварцне сировине „Б и Ц1 категорије“ у количини од 994.862 m³, односно 2.622.456 t.

Од укупних билансних резерви (2.622.456 t) одузимају се предвиђени губици (53.419 t) и експлоатационе резерве износе 2.569.038 t. Сагласно томе, степен искоришћења лежишта „Рапатна“ износи 98%.

Координате темених тачака границе оверених резерви лежишта "Рапатна"

Теме	Y	X
1	7 538 755,00	4 891 048,00
2	7 538 857,00	4 890 997,00
3	7 538 885,00	4 890 857,00
4	7 538 938,15	4 890 758,00
5	7 539 039,46	4 890 710,70
6	7 539 065,50	4 890 730,38

7	7 539 094,60	4 890 713,76
8	7 539 108,22	4 890 646,24
9	7 539 143,65	4 890 592,47
10	7 539 157,15	4 890 565,08
11	7 539 137,18	4 890 550,48
12	7 539 144,70	4 890 515,10
13	7 539 135,48	4 890 508,36
14	7 539 116,00	4 890 535,00
15	7 539 103,42	4 890 525,81
16	7 539 080,00	4 890 545,96
17	7 539 060 ,83	4 890 580,77
18	7 539 018,16	4 890 609,83
19	7 538 960,65	4 890 651,10
20	7 538 894,00	4 890 693,46
21	7 538 821,91	4 890 822,52
22	7 538 800,00	4 890 914,00

Концепција експлоатације кварцне сировине обухвата захватање рудних резерви површинском дисконтинуалном експлоатацијом. Планирани рударски радови састоје се од припреме терена, одвајања из масива кварцног песка булдозерским риповањем у подетажама, утовара кварцне сировине утоварном лопатом у транспортно средство - камион, транспорта кварцне сировине камионима до погона за припрему и прераду и припреме и прераде кварцне сировине.

На основу расположивих хидрогеолошких информација, не очекује се појава подземне воде.

Предвиђено је да се зауљена атмосферска вода са манипулативних и саобраћајних површина и паркинга прихвата и третира у таложнику и контролисано одводи преко водосабирних испуста у реципијент.

Снабдевање површинског копа питком водом ће се обезбедити водом у пластичној амбалажи. Технолошки процес експлоатације не захтева посебно довођење индустријске воде на самом површинском копу „Рапатна“.

За санитарно-фекалне отпадне воде предвиђена је изградња водонепропусних септичких јама.

Сходно условима из диспозитива решења, број: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.6 и 4.7. техничка документација треба да буде на нивоу главног пројекта у складу са одредбама Закона о водама, смерницама из Водопривредне основе РС ("Сл. гласник РС " број 11/02) Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 74/09), уз обавезне прилоге:

- доказ да је предузеће, радња или друго правно лице уписано у регистар за израду техничке документације са приложеним важећим и одговарајућим лиценцама одговорних пројектаната,

- технички извештај и прорачуне (хидролошке, хидрауличке, степен загађења,..),

- техничко решење за за објекте и активности од захватања вода до испуштања вода у коначни реципијент, утицај на водни режим услед захватања и испуштања вода, начина пречишћавања вода, дефинисање места за мерење количина захваћених и испуштених вода као и места за узорковање вода,..итд,

- техничку контролу.

Услов број 4.8. диспозитива решења је дат у складу са чл.93. ЗОВ уз напомену да је неопходно предвидети мере и применити оредбе чланова уредбе о категоризацији водотока и Уредбе о класификацији вода ("Сл.гласник РС" бр.5/68) и Правилник о опасним материјама у водама ("Сл.гласник СРС" бр.31/82) као и Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у водама и роковима за њихово достизање ("Сл. гласник РС", бр.67/2011), и др. Условом број 4.13. дата је обавеза инвеститору да се, по завршетку израде техничке документације, њене техничке контроле и испуњењу

услова из Правилника о садржини и обрасцу захтева за издавање водних аката и садржини мишљења у поступку издавања водних услова и садржини извештаја за издавање водне дозволе ("Сл. гласник РС", бр.72/2017) обрати овом Министарству захтевом ради издавања водопривредне сагласности у складу са чл.119. Закона о водама.

Мишљење ЈВП "Србијаводе" ВПЦ "Морава" Ниш, је у прилогу аката и истим су предложени услови који су прихваћени. Мишљењем РХМЗ дати су услови, и исте су предложене за димензионисање одводних објеката.

Решавајући по поднетом захтеву уз уважавање мишљења из приложене документације, стручна служба овог Министарства предложила је издавање водних услова наведених у диспозитиву решења.

Странка је ослобођена плаћања републичке административне таксе за решење по захтеву за издавање водних аката у складу са одредбама чл.18.тач.2. Закона о изменама и допунама Закона о републичким административним таксама («Сл.гласник РС, бр.50/2011).

Доставити:

- "КОВИЛОВАЧА" д.о.о., Деспотовац
- Град Деспотовац
- ЈВП, Србијаводе, ВПЦ, Морава, Ниш
- Водна инспекција
- Водна књига
- Архива

В.Д. ДИРЕКТОРА

Наташа Милић, дипл.инж.шум.